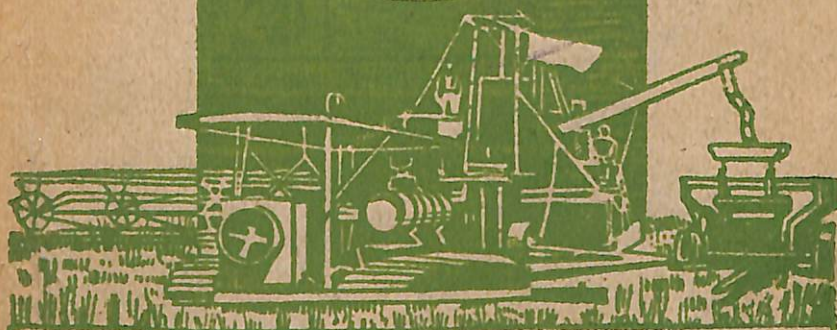

ՅԱՆՔՍԻ ԿԱՄԴԱՆԻԱՆ

ՅԵՎ

ԿՈՆԽՈՋԱՅԻՆ ՇԱՐԺՄԱՆ

ՆՈՐ ՎԵՐԵԼԲԸ

ԽՍՀՄ ԺՈՂ. ԿԵՆՏՐՈՆ. ՀՐԱՏԱՐԱԿԶ., ՄՈՍԿՎԱ, 1931

338.14
F-12

338-14

F-12

Գ. ԲԱԲԱՆՈՎ

17 FEB 2010

ՑԱՆՔՍԻ ԿԱՄՊԱՆԻԱՆ

Յ Ե Վ

ԿՈՒՆՈՉԱՅԻՆ ՇԱՐԺՄԱՆ

ՆՈՐ ՎԵՐԵԼՔԸ

1207
33785

ԽՍՀՄ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ
ԴՈՍԿՎԱ

1931

Главлит № А-85.364 Заказ № 201 Тираж 10.000 экз.
Книжная ф-ка Центриздата Народов СССР. Москва,
Шлюзовая набережная, 10.

ԳԼՈՒԽ Լ.

ՏԱՍՆՅԵՐԵՔ ՏԱՐԻ

1930 թվականը թողինք մեր յետևում: Մ.մբողջ աշխարհի
որացույցները մասնանշեցին, բոլոր յերկրների պատմա-
գիրները արձանագրեցին, վոր Խորհրդային իշխանությունը
թեևակոխեց իր գոյության տասնհորսերորդ տարին:

Մենք թեևակոխեցինք հնգամյակի յերրորդ, վճռական
տարին:

Յուրաքանչյուր տարի, անցնելով նոր տնտեսական տար-
վան և ցանքսի նոր կամպանիային, մենք կշռում ենք մեր
նվաճումներն ու սխալները: Մենք նշում ենք, թե վոր
կողմը պետք է դարձնենք մեր գլխավոր ուշադրությունը,
թե ինչ խնդիրներ պետք է տեղ գտնեն մեր աշխատանք-
ների կենտրոնում:

Ինչպե՞ս է ներկայիս մեր տնտեսական դրությունը:
Ինչո՞վ 1931 թ. գարունը տարբերվելու յե անցյալ տա-
րիների զարնանային կամպանիաներից:

ԽՍՀՄ ԱԳՐԱՐԱՅԻՆ ՅԵՐԿԻՑ ՎԵՐԱԾՎՈՒՄ Ե
ԻՆԴՈՒՍՏՐԻԱԼ ՅԵՐԿԻՐ

Վոչ վոր, նույնիսկ Խորհրդային իշխանության թշնա-
րները, չեն կարող ալկա ժխտել Խորհրդային արդյու-
արբերության և գյուղատնտեսության արագ աճումը:

Ժողովրդական տնտեսության աճումը կատարվում է մեր յերկրում վոչ տարերայնորեն, վոչ ինքն ըստ ինքյան: Համամիութենական կոմունիստական կուսակցությունը (բոյշիկներ) հաստատ ղեկավարում է սոցիալիստական շինարարությունը:

Խորհրդային Միությունը յերկրագործական, գյուղատնտեսական յերկրից վերածվում է խոշոր սոցիալիստական արդյունաբերության յերկրի:

Չնայած դասակարգային թշնամիների դավերին, չնայած աջ և «ձախ» ոսկորտունիստների լալկան ճիչերին, չնայած կուլակների և վրասարարների կատաղի ընդդիմադրությանը, մենք վճռական հաջողությունների հասանք յերկրի ինդուստրացման գործում:

Մինչպատերազմյան շրջանում գյուղատնտեսության արտադրանքը գերակշռում էր արդյունաբերականը:

1929/30 թ. արդյունաբերության բաժինը բարձրացավ մինչև 53 տոկոս, իսկ գյուղատնտեսության բաժինը կազմել է ժողովրդական տնտեսության ամբողջ արտադրանքի 47 տոկոսից վոչ ավելին:

«Դա նշանակում է, վոր արդյունաբերության տեսակարար կշիռը արդեն սկսում է գերազանցել գյուղատնտեսության տեսակարար կշիռը և մենք գտնվում ենք ագրարային յերկրից ինդուստրիալ յերկրի վերածվելու նախորդ յակին» (Ստալին):

ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՔԸ ՄԱՆՐ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆ Ե

Մեր հաջողությունները յերկրի ինդուստրացման գործում ավելի ևս հասկանալի կլինեն, յեթե մենք տեսենք, թե վորքան արագ է աճում և զարգանում ծանր արդյունաբերությունը:

Նոր գործարաններ են կառուցվում մետաղի վերամշակման համար:

Աճել են ու ամրացել նավթահանքերը:

Ավելանում է ածխի մեր արտադրությունը:

Գործի յե դրված Ստալինգրադի տրակտորային գործարանը (տարեկան տալու յե 50.000 տրակտոր):

Գործի յե անցել Ռոստովի գյուղատնտեսական մեքենաների գործարանը (տալու յե տարեկան 115 մլ լիոն ոււրլու մեքենա, մինչդեռ մինչպատերազմյան շրջանում գյուղատնտեսական մեքենաների բոլոր գործարանները միասին տալիս էին միայն 67 միլ. ոււրլու մեքենա):

Կառուցվում են Խարկովի (տարեկան տալու յե 50.000 տրակտոր) և Չելյաբինսկի տրակտորային գործարանները, Նիժնիյ-Նովգորոդի ավտոմոբիլի գործարանը, Սարատովի և Սիբիրի կոմբայնների գործարանները, Ուրալի մեքենակառույց գործարանը, քիմիական պարարտանյութերի գործարանները և հարյուրավոր այլ գործարաններ:

Դեռ ևս յերեք յերկիրը չեք տեսել այդպիսի գորեղ գործարանների շինարարություն: Նրանց մեծամասնությունը գործի յե դրվելու 1931 թ., հնգամյակի յերրորդ տարում:

Ի՞նչ է տալիս մեր ծանր արդյունաբերությունը: Նա տալիս է արտադրության գործիքներ և միջոցներ, այսինքն — տալիս է մեքենաներ թեթև արդյունաբերության և գյուղատնտեսության համար, տալիս է մետաղ, նավթ, քարածուխ, քիմիական նյութեր: Ծանր արդյունաբերությունը հրամանատարական դիրք է գրավել ԽՍՀՄ յան ժողովրդական տնտեսության մեջ: Նա տալիս է արտադրության գործիքներ և միջոցներ: Նա ապահովում է թեթև արդյունաբերության արագ աճումը:

ԱՐՄԱՏԱԿԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՆ ԿԱՏԱՐՎԵԼ ՅԵՎ
ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՄԵԶ

Յերկու տարի առաջ մենք հացի սուր պակաս ելինք ապրում: Այն ժամանակ մենք հացամթերուհիների գործում հենվում ելինք զլիսավորապես անհատական տնտեսության վրա: Այժմ մենք, հենվելով սովխոզների և կոլխոզների վրա, հաղթահարել ենք հացի պակասը:

Անհատական տնտեսությունը միատարր չէ: Մենք դիտենք մենատնտեսավար չքավորներ, միջակներ և կուլակներ: Չքավորների և միջակների անհատական տնտեսությունը մանր տնտեսություն է, վոր աշխատում է տեխնիկական ցած մակարդակի վրա: Նա անկայուն է և անհուսալի: Պատահական անբերրիությունը կամ վորեն տարբերային աղետ կասեցնում են նրա բարեկեցությունը: Չքավորական և միջակային տնտեսությունը սակավագոր, սակավ ապրանքային տնտեսություն է: Դա նշանակում է, վոր նա հողագործությունից, անասնապահությունից և բանջարադրածությունից ստացած իր արտադրանքի մեծ մասը ինքն է կլանում: Մանր անհատական տնտեսությունը չունի խոշոր ավելցուկներ և չի կարող ապահովել հումուլթով աճող արդյունաբերությունը: Մանր անհատական տնտեսությունը չունի խոշոր ավելցուկներ, վորպեսզի բավարարե յերկրում յեղած հացի պահանջը: Կուլակային տնտեսությունները ունեն ավելի շատ ավելցուկ, նրանց տնտեսությունը ավելի բարձր է: Բայց նրանք աճում են չքավորների և միջակների շահագործման հաշվին, մանր գյուղացիական տնտեսության քայքայման հաշվին: Կուլակային տնտեսությունները հաց են տալիս պետությանը միայն ճնշման տակ, զերադասելով բարձր գների սպասել մասնավոր շուկայում: Կուլակները պահում են հացը հորերում, փթեցնում են այն, կրճատում են ցանքների տարածությունը:

Սեպտյան, ԽՍՀՄ-յան մեջ գյուղատնտեսությունը վերակառուցվում է խոշոր սոցիալիստական տնտեսության, ծանր արդյունաբերության հիման վրա:

Մեր գյուղատնտեսության հիմքն են կազմում ներկայումս սովխոզներն ու կոլխոզները: Նրանք ապահովված են կատարելագործված մեքենաներով ու գործիքներով, լայնորեն գործադրում են գիտության նվաճումները, ոգտվում են բարձր տեխնիկայով: Հասկանալի յե, վոր սովխոզների և կոլխոզների բերքատվությունը և ապրանքայնությունը ավելի բարձր է, քան թե անհատական տնտեսությունների: Սովխոզները և կոլխոզները միասին 1930 թ. ավել են ամբողջ ապրանքային հացի 50 տոկոսը:

ԽՍՀՄ-յան մեջ չկա վոչ մի ուայոն առանց կոլխոզի: Կոլխոզները միացրել են մոտ վեց ու կես միլիոն չքավորական ու միջակային տնտեսություններ: Նրանց ցանքների տարածությունը հասնում է 43 միլիոն 400 հազար հեկտարի: Նրանց ցանքների տարածությունը հավասար է ամբողջ Ֆրանսիային և Իտալիային, միասին վերցրած: Նրանք ունեն հինգ ու կես միլիոն գլուխ բանող անասուն, հինգ միլիոն կով: Նրանց դաշտերում աշխատում են 54 հազար տրակտոր:

Կոլեկտիվ տնտեսությունը ապացուցեց իր առավելությունները չքավորության և միջակների լայն շերտերին: 1930 թ. դարնանը և աշնանը դեպի կոլխոզները դիմեց մենատնտեսավարների նոր ալիքը: Գյուղում վճռական բեկում է առաջացել մանր անհատական տնտեսություններից դեպի խոշոր կոլեկտիվ տնտեսությունը:

Կենտկոմի քաղաքական հաշվետվության 16-րդ համագումարում ընկ. Ստալինը ասում եր այն մասին, վոր այդ շրջադարձը միանգամից չի կատարվել:

«...Այդ շրջադարձը նախապատրաստվում էր ծածուկ: Նախապատրաստվում էր նա մեր զարգացման ամբողջ ընթացքով, մեր ինդուստրիայի զարգացման ամբողջ ընթացքով, և ամենից առաջ այն ինդուստրիայի զարգացմամբ, վորը մեքենայն էր և տրակտորն էր և մատակարարում գյուղատնտեսությանը: Նախապատրաստվում էր նա կուլակության դեմ վճռականության մեջ և մեր հացամթերումների նոր ձևերի ընթացքով 1928 և 1929 թ.թ., ձևերի, վորոնք կուլակային տնտեսությունները դնում էին չքավոր-միջակային մասսաների հսկողության տակ: Նախապատրաստվում էր նա գյուղատնտեսական կոոպերացիայի զարգացմամբ, վորը ընտելացնում է անհատ գյուղացուն կոլեկտիվ տնտեսավարության: Նախապատրաստվում էր նա կոլտոգների այն ցանցով, ուր գյուղացին ստուգում էր տնտեսության կոլեկտիվ ձևերի առավելությունը անհատական տնտեսության հանդեպ: Նախապատրաստվում էր նա, վերջապես, ամբողջ ԽՍՀՄ-յան մեջ ցրված և նոր տեխնիկայով զինված սովխոզների ցանցով, ուր գյուղացին հնարավորություն էր ստանում հաժողվելու նոր տեխնիկայի ուժի և առավելությունների մեջ:

Այսպիսի հաշվել մեր սովխոզները լոկ հացի աղբյուրներ: Իրականում սովխոզները իրենց նոր տեխնիկայի, իրենց ոգնությունների շրջակա գյուղացիությունը, իրենց անորինակ տնտեսական թափով այն առաջնորդող ուժն հանդիսացան, վորը թեթևացրեց գյուղացիության շրջադարձը և մղեց նրանց կոլեկտիվացման ուղին:

Ահա թե ինչ հիման վրա ստեղծվեց միլիոնավոր չքավորների ու միջակների այն մասսայական կոլտոգային շարժումը, վորը սկսվեց 1929 թ. յերկրորդ կեսին և վորը սկիզբ դրեց մեծ բեկման շրջանին մեր յերկրի կյանքում:

ԿՈՒԼԱԿՈՒԹՅԱՆ, ԻՐԵՎ ԴԱՍԱԿԱՐԳԻ ԼԻԿԼԻԴԱՑԻԱՆ

Ի՞նչ տվին, ուրեմն, խորհրդային յերկրին սովխոզներն ու կոլտոգները: Նրանք տվին վոչ միայն հաց: Սովխոզների և կոլտոգների արագ աճումը, աճում ինդուստրիայի հիման

վրա, ստեղծեցին պայմաններ լայն սոցիալիստական հարձակման համար՝ կապիտալիզմի մնացորդների դեմ մեր յերկրում: Մինչև սովխոզների և կոլտոգների աճելը յերկրը հարկադրված էր տանել կուլակային տնտեսության գոյությունը: Կուլակը զգալի քանակով հաց էր տալիս շուկային: Իսկ այժմ հաց տալիս է վոչ թե նա, այլ կոլտոգները, սովխոզները և անհատական չքավոր-միջակային տնտեսությունները: Կուսակցությունը կարողացավ կուլակին սահմանափակել ու քաղաքականությունից անցնել: Կուլակություն, իբրև դասակարգի, լիկվիդացիայի քաղաքականություն էր համատարած կուլեկտիվացման հիման վրա:

ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԱՃՄԱՆ ԴԺՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Մենք անցանք սոցիալիստական հարձակման: Մեր տնտեսությունը Համկոմկուսի ղեկավարությամբ արագ աճում է: Բայց դա չի նշանակում, վոր մենք դժվարությունների չենք հանդիպում: Մենք տեսնում ենք այդ դժվարությունները, գիտենք նրանց և պայքարում ենք նրանց դեմ:

Բայց մեր պակասություններն ու թերությունները տարբերվում են բուրժուական յերկրների դժվարություններից: Այնտեղ տնտեսության ճգնաժամը անկումի և քայքայման հետևանք է: Իսկ մեզ մոտ դժվարությունները առաջացել են ժողովրդական տնտեսության բոլոր ճյուղերի միաժամանակ լայնորեն աճելուց:

Մեր դժվարությունները առաջանում են նրանից, վոր մենք վոչ միայն վերականգնում ենք ժողովրդական տնտեսությունը, այլ և արմատորեն փոխում ենք այն: Խոսքը նրա մասին չէ, վոր աշխատանքով բեռնավորենք հին գործարանները: Մենք կառուցում ենք նոր գործարաններ,

անցնում ենք ժամանակակից բարձր տեխնիկային, իսկ դա պահանջում էր անադին փողային ներդրումներ ժողովրդական տնտեսության մեջ, պահանջում է փորձված աշխատավորների նոր կազմեր:

Ոոսքը լուի այն մասին չե, վոր բարձրացնենք գյուղացիական դաշտերի բերքատվությունը: Ոոսքը գյուղատնտեսության կոլեկտիվացման մասին ե, նոր մեքենաներ մտցնելու, յերկրագործության, անասնաբուծության և տեխնիկական բույսերի մշակման տեխնիկական նոր միջոցներ կիրառելու մասին ե: Մենք գյուղատնտեսությունը դնում ենք տեխնիկական նոր բազայի վրա:

Մեր գյուղատնտեսության առանձնահատկությունը կայանում է նրանում, վոր նրա մեջ առայժմ դեռ գերակշռում է մանր գյուղացիական տնտեսությունը, վորը ընդունակ չե յուրացնելու նոր տեխնիկան:

Հենց այդ պատճառով մենք փոփոխում ենք և վերակառուցում այն հարաբերությունները, վորոնք ստեղծվել են գյուղատնտեսության մեջ հարյուրավոր տարիների ընթացքում: Մեզ հարկավոր ե մանր անհատական տնտեսությունները միացնել խոշոր կոլեկտիվ տնտեսությունների, արմատախիլ անել կապիտալիզմը գյուղատնտեսության մեջ:

Կուլակները չեն սպասում իրենց կործանմանը ձեռքերը ծալած: Նրանք գիտեն, վոր յերկրի համատարած կոլեկտիվացումը մահ ե բերում կուլակությանը, իբրև դասակարգի: Նրանք կասաղիորեն ընդդիմադրում են կոլեկտիվ շարժմանը:

Մենք ընդդիմադրության ենք հանդիպում նաև առանձին ինժեներների — կապիտալիստական կարգերի կողմնակիցների կողմից: Մնցայնեքս դատ յեղավ վնասարարների վերաբերմամբ: Պարզվեց, վոր վնասարար ինժեներները

փորձել են դանդաղեցնել սոցիալիստական շինարարությունը, հենվելով տարյերկրյա կապիտալիստների ոգնություն վրա: Կապիտալիստները փորձում են կասեցնել մեր տնտեսական զորությունը, խանգարելով խորհրդային ապրանքների վաճառմանը արտասահմանում: Տեսնելով բանավորների և գյուղացիների աճող ուժը, նրանք պատերազմի յեն պատրաստվում աշխարհի մեջ միակ սոցիալիստական յերկրի դեմ:

Մեր դժվարությունները մեծ են: Բայց մենք լայն սոցիալիստական հարձակումով պայքարում ենք նրանց դեմ: Մեր յերկրում ժողովրդական տնտեսության անորինակ վերելք ե: Այդ չեն տեսնում և չեն ուզում տեսնել աջ ու ձախ՝ ոպորտունիստները: Այդ ապորտունիստներին սարսափեցնում ե ամեն մի վճռական քայլ դեպի յերկրի ինդուստրացումը, դեպի սոցիալիստական հողագործությունը: Ընկ. Ստալինը ասում ե՝ «Ի՞նչ դուրս կգար, յեթե մենք հրաժարվեյինք հարձակումից, իջեցնեյինք յերկրի զարգացման տեմպերը, կասեցնեյինք սովխոզների և կոլխոզների զարգացումը և հենվեյինք անհատական գյուղացիական տնտեսության վրա: Մենք, անկասկած, կվիժեցնեյինք մեր ինդուստրիան, կկործանեյինք գյուղատնտեսության սոցիալիստական վերակառուցման գործը, կմնայինք առանց հացի և ճանապարհ կրանայինք կուլակության տիրապետության համար: Մենք նստած կլինեյինք կոտրած տաշտակի առաջ:

Ի՞նչ կստացվեր, յեթե մենք լսեյինք ձախ՝ ոպորտունիստներին Տրոցկու-Չինովյեվի խմբակից և սկսեցինք հարձակումը 1926/27 թվականից, յերբ մենք վոչ մի հնարավորություն չունեյինք փոխարինելու կուլակային արտագրությունը կոլխոզների և սովխոզների արտադրությամբ: Մենք, անշուշտ, կպարտվեյինք այդ գործում, կցուցա-

գրեյինք մեր թուլությունը, կռիւնքներն ինքն կուլակության և ընդհանրապէս կապիտալիստական տարրերի դիրքը, կմոկեինք միջակին կուլակի գիրկը, կվիժեցնեինք մեր սոցիալիստական շինարարությունը և կմնայինք առանց հացի: Մենք նստած կլինեինք կոտրած տաշտակի առաջ:

Ահա թե ինչու, ղեկավարելով սոցիալիստական հարձակումը, պայքարելով դժվարությունների դեմ, կոմունիստական կուսակցությունը միևնույն ժամանակ անողոք պայքար է մղում կուսակցության գլխավոր գծի հակառակորդների դեմ — աջ ու ձախ» ոպորտունիստների դեմ:

Ապա ուրեմն ինչպէս հաղթանարենք դժվարությունները և այն եւ արագորեն:

1931 թ. ԳԱՐՆԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Դժվարությունները հաղթանարելու միակ ուղիղ ճանապարհն է — արագացնել ժողովրդական տնտեսության զարգացումն ու աճումը, ուժեղացնել սոցիալիստական հարձակումը գյուղի կուլակային տարրերի դեմ, ներգրավել կոլխոզների մեջ մենատնտեսավար չքավորների և միջակների նոր միլիոնավոր մասսաներ:

Սրանք են զարնանացանի կամպանիայի հիմնական խնդիրները:

Դարնանային աշխատանքների շուրջը ուժեղանալու յե դառակարգային պայքարը:

Խորհրդային իշխանության դեմ դուրս գալով, կուլակները պահվում են անհատական տնտեսության յետեր: Կուլակները հաշվի յեն առնում, վոր անհատական տնտեսությունը իր ջլատվածությամբ, իր յետամնաց հողագործական տեխնիկայով, իր նվազ ասրանքայնությամբ, իր անբերրությամբ չի կարող ասպնովել բավարար քանու-

կությամբ մթերքներ և հումութ և զրանով կղանդադեցնի սոցիալիստական արդյունաբերության աճումը:

Կուլակները հաշվի յեն առնում, վոր անհատական գյուղացիական տնտեսությունը արգելք է հանդիսանում ժողովրդական տնտեսության սոցիալիստական շինարարության զարգացմանը և ամրացմանը: Միայն սովխոզներն ու կոլխոզներն են համապատասխանում սոցիալիստական շինարարության տեմպերին: Հենց այդ պատճառով կուլակները կատաղիորեն դիմադրում են և դիմադրելու յեն կոլխոզների աճմանը: Նրանք ամեն մի անկյունում, յուրաքանչյուր քայլափոխին վարկաբեկելու յեն կոլխոզային շարժումը:

Կոլխոզների խնդիրն է վոչ միայն ամրացնել ու ընդարձակել գոյությունն ունեցող կոլեկտիվ տնտեսությունները: Կոլխոզների խնդիրն է նաև ներգրավել միլիոնավոր չքավոր-միջակային մասսաներ գյուղատնտեսական արտելների մեջ: Գործնական աշխատանքի մեջ, զարնանացանի նախապատրաստական աշխատանքների մեջ պետք է միանգամ ևս ցույց տալ մենատնտեսավարներին կոլեկտիվ աշխատանքի առավելությունները:

Կոլխոզների խնդիրն է նաև — կարողանալ կորգել չքավորներին ու միջակներին կուլակի ազդեցությունից և արագացնել կուլակության, իրրև դասակարգի, վիվիդացիան համատարած կոլեկտիվացման հիման վրա:

ԳԼՈՒԽ II.

ԳԵՐԱԿԱՏԱՐԵՆՔ ԳԱՐՆԱՆԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՊԼԱՆԸ

Համկոմկուսի (բ) Կենտրոնական Կոմիտեի և Կենտրոնական Վերահսկիչ Հանձնաժողովի ղեկտեմբերյան պլենումը վորոշում կայացրեց ԽՍՀՄ-յան ժողովրդական տնտեսության զարգացման մասին 1931 թվականին:

1931 թվականին արդյունաբերության և էլեկտրիֆիկացիայի աշխատանքների մեջ ներդրվելու յե 7 միլիարդ 470 միլիոն ուղբլի:

Ամբողջ պետական արդյունաբերության ընդհանուր արտադրանքը ավելանալու յե 45 տոկոսով՝ 1930 թ. համեմատությամբ: Դա նշանակում է, վոր հնգամյակի յերրորդ տարում (այսինքն 1931 թ.) կատարվելու յե ամբողջ հնգամյա պլանի 79 տոկոսը. ուրիշ խոսքով ասած, մենք իրականում կատարում ենք հնգամյակը չորս տարում:

Պլենումը հաստատեց բոլոր մշակույթների ցանքսերի տարածության աճումը մինչև 43 միլիոն հեկտար: Անցյալ 1930 թ. համեմատությամբ ցանքսերի տարածությունը աճում է 15 միլիոն 200 հազար հեկտարով, իսկ համեմատած 1928/29 թ. հետ, յերբ գյուղատնտեսության հիմքն էր կազմում մանր անհատական տնտեսությունը, ցանքսերի տարածությունը ավելանում է 25 միլիոն հեկտարով: Ցանքսերի տարածության աչդչափ արագ աճումը հնարավոր յեղավ շնորհիվ նրան, վոր ծանր արդյունաբերությունը տալիս է գյուղին խոշոր գյուղատնտեսական մեքենաներ, շնորհիվ նրան, վոր դրողը մանր տնտեսությունից անցնում է խոշոր կոլեկտիվ սոցիալիստական տնտեսության:

Սակայն, ցանքսերի տարածության աճումը 1931 թ. ապահոված կլինի միայն այն դեպքում, յեթե կոլխոզների մեջ մտնեն միլիոնավոր նոր մենաստնտեսավարներ, յեթե ամրացվեն ու զարգացվեն ձեռք բերված նվաճումները, յեթե կիրառվի համառ բոյլչիկական պայքար համատարած կոլեկտիվացման համար, կուլակության, իբրև դասակարգի, լիկվիդացիայի համար դրա հիման վրա:

Կենտկոմի և Կենտր. Վերահսկիչ Հանձնաժողովի պլենումը բոլոր կոլխոզների, գյուղական կուլակական,

խորհրդային, պրոֆմիլութեական և հասարակական կազմակերպությունների առաջ խնդիր դրեց՝ հասնել գյուղացիական տնտեսությունների 80 տոկոսի կոլեկտիվացմանը Ուկրայնայի դաշտային ռայոններում, Հյուսիսային Կովկասում, Ներքին և Միջին Վոլգայում: Դա նշանակում է, վոր տարվա վերջին այս չորս կարևորագույն հացահատիկային շրջաններում հիմնականում ավարտվելու յե համատարած կոլեկտիվացումը և կուլակության, իբրև դասակարգի, լիկվիդացիան:

Մնացած հացահատիկային շրջաններում — Կենտրոնական Սևահող շրջանում, Սիբիրում, Ուրալում, Ուկրայնայի անտառա-դաշտային ռայոններում ապահովել բոլոր չքավորական ու միջակային տնտեսությունների 50 տոկոսի ներգրավումը կոլխոզների մեջ:

Հացակատիկային ռայոնների սալառող շրջաններում — տնտեսությունների 20 — 25 տոկոսի ներգրավումը կոլխոզների մեջ: Ճականդեղային և բամբակային ռայոններում — տնտեսությունների ընդհանուր թվի 50 տոկոսի ընդգրկումը:

Միջին հաշվով ամբողջ ԽՍՀՄ-յան մեջ բոլոր ճյուղերում պետք է ապահովված լինի գյուղացիական տնտեսությունների վոչ պակաս, քան կեսի կոլեկտիվացումը:

Կոլխոզների ցանքսի տարածությունը 1931 թ. դարձնանացանին և աշնանացանին պետք է հասնի 66 միլիոն հեկտարի:

Կոլեկտիվացման վոդնաշարն են հանդիսանում դարձյալ սովխոզները և մեքենա-տրակտորային կայանները: Մեքենա-տրակտորային կայանների թվը տարվա վերջին հասնելու յե 1,400 - ի: Սովխոզները ավելացնելու յին ցանքսերի տարածությունը մինչև 9½ միլիոն հեկտար: «Սկոտովոդ» արեստի անասունների քանակը հասնելու յե 2 միլիոն 800 հազարի, սովխոզների խոզաբուծական նախիր-

ները ավելանելու յեն մինչև 4 միլիոն 400 հազար. կաթնա-յուղային օտլիտոգները կովերի քանակը հասցնելու յեն 110 հազարի:

Սա յե սոցիալիստական հարձակման մարտական պլանը գյուղատնտեսության մեջ 1931 թվականին:

Սպա ուրեմն, ինչ պետք է անեն կոլխոզները գարնանացանի կամպանիային: Նրանք գարնանից աշխատանքը պետք է այնպես ծավալեն, վորպեսզի ապահովեն հնգամյակի յերրորդ տարվա բոլոր առաջադրանքների իրականացումը: Այժմ մենք կծանոթանանք գարնանային աշխատանքների պլանի հետ:

ԳԱՐՆԱՆԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՊԼԱՆԸ

ՌՍՖՆՀ կառավարությունը հրապարակեց գարնանային աշխատանքների պլանը: Մինչև գարուն կոլխոզները պետք է ընդգրկեն գյուղացիական տնտեսությունների 70-ից մինչև 80 տոկոսը սեահող շրջաններում, 40—30 տոկոսը—վոչ սեահող շրջաններում և 15—20 տոկոսը—մնացած շրջաններում:

Ցանքների տարածությունը պետք է ավելանա, 1930 թ. համեմատությամբ, 9,4 տոկոսով: Կոլխոզների տարածությունից համարյա 12 միլիոն հեկտար մշակվելու յեն մեքենա - տրակտորային կայանների ոգնությունով:

Ինչի հաշվին է ավելանալու ցանքների տարածությունը: Նոր հողերի մշակման և սերմանման հաշվին և հնամշակ հողերի կանոնավոր ոգտագործման և լրիվ սերմանման հաշվին:

ՀԱՐՅՈՒՐ ՏՈԿՈՍՈՎ

Բայց արդյոք գլուխ կբերենք այդ առաջադրանքը—կհարցնեն կոլխոզիկներից վոմանք: Կկարողանան, արդյոք,

գյուղատնտեսությունը կատարել, իրագործել գարնանացանի կամպանիայի այդ ահագին խնդիրները:

Յեթե կառավարությունը տար այդ առաջադրանքը, հույս դնելով անհատական տնտեսությունների վրա, այդ յերկուդը տեղին կլինեք: Բայց կոլեկտիվ աշխատանքը դուրեղ ազդակ է գյուղատնտեսության զարգացման համար: 1930 թ. գարնանը կոլխոզիկները մշակեցին և ցանեցին 12 միլիոն հեկտարով ավելի, քան թե ունեյին նրանք անհատական տնտեսության պայմաններում: Իսկ այն ժամանակ կոլխոզները դեռ նոր էյին կազմակերպվում, չունեյին փորձառություն, չգլխեյին, թե ինչպես կանոնավոր կազմակերպեն աշխատանքը, ինչպես կալմեն բանվորական ձեռքերի և ինվենտարի ոգտագործման պլանը: Նրանք նոր էյին, անփորձ: Բացի այդ, նրանցից շատերը աշխատում էյին լոկ այն հասարակ ինվենտարով, վոր ունեյին կոլխոզ մտնելուց առաջ:

1931 թ. գարնանը կոլխոզների հնարավորությունները աճել են: Նրանք փորձ են ձեռք բերել իրենց տնտեսության մեջ և յուրացրել են օտլիտոգների նվաճումները: Նրանք արդեն գիտեն, թե ինչպես խուսափել այն սխալներից, վորոնք խանգարում էյին աշխատանքին առաջին շրջանում:

Կոլխոզներից շատերը ձեռք են բերել այնպիսի մեքենաներ, վորոնց մասին առաջ զարավար չունեյին: Վերջապես, արդյունաբերությունը հատկապես պատրաստում է ինվենտար և մեքենաներ, վորպեսզի մատակարարեն գյուղը 1931 թ. գարնանը: Գարնանը դաշտերում աշխատելու յեն 1.105 մեքենա-տրակտորային կայաններ:

Պլանի իրականացման հարցին յուրաքանչյուր գիտակից կոլխոզիկ պետք է հաստատ պատասխանե՝ «պլանը կկատարենք ամբողջությամբ, ամբողջ համբով և ոգով»:

Բայց դործը լուկ նրանում չէ, վոր դարնանային աշխատանքների պլանը իրագործվի հարյուր տոկոսով:

Յուրաքանչյուր կոլխոզնիկ գիտե և մի այլ բան: Պլանից ավել սերմանված յուրաքանչյուր հեկտար հող, պլանից ավել ստացված յուրաքանչյուր ցենտներ բերք, պլանից ավել մեծացրած յուրաքանչյուր կով ու խոզ — ինչ են տալիս, ուր են տանում անտեսությունը:

Նրանք, նախ և առաջ, բարձրացնում են կոլխոզի յեկամուտը, ապա ուրեմն և յուրաքանչյուր առանձին կոլխոզնիկի յեկամուտը: Ապա, պլանի յուրաքանչյուր գերակատարում ամրացնում և վոչ միայն գյուղատնտեսությունը, այլ և արդյունաբերությունը: Պլանի գերակատարումը ամրացնում և նաև յերկրի պաշտպանունակությունը: Վորքան ավելի ամուր և մեր անտեսությունը, վորքան ավելի լրիվ բավարարվում են բանվորների և գյուղացիների պահանջները, այնքան ավելի դժվար է պատերազմ մղել ԽՍՀՄ-յան դեմ: Պլանի գերակատարումը ուժգին հարվածում է Խորհրդային Միության թշնամիներին:

Յուրաքանչյուր գիտակից կոլխոզնիկի առաջ հարց և դրված վոչ թե այն մասին — իրագործելի յե թե անիրագործելի դարնանային աշխատանքների պլանը, այդ մասին կասկած չկա — պլանը իրագործվելու յե 100 տոկոսով: Ուրիշ հարց է ծագում. —

ԻՆՉՊԵՍ ԳԵՐԱԿԱՏԱՐԵԼ ՊԼԱՆԸ

Բանվոր դասակարգը, չքավորները, բատրակները և միջակները ծավալել են լայն սոցիալիստական հարձակում: Նրանք արմատախիլ են անում կապիտալիզմը գյուղում, հարձակվում են կուլակի վրա: Այդ հարձակումը կապահովի պլանի գերակատարումը: Ամեն կերպ ոգնելով մեծատնտեսավարներին ավելացնել ցանքների տարածու-

թյունը, կոլխոզները պետք է իրենց ձեռքը առնեն պլանի գերակատարման աշխատանքը:

Տնտեսության կանոնավոր կազմակերպությունը, կոլխոզների բոլոր հնարավորությունների լրիվ ոգտագործումը կոգնեն պլանը գերակատարելուն: Բայց կոլխոզների առաջ ևս մի կարևոր խնդիր է դրված: Գարնանային աշխատանքների պլանը հիշեցնում է, վոր կոլխոզները պետք է սերմանեն Միության ցանքների ամբողջ տարածության գրեթե կեսը: Դա նշանակում է, վոր կոլխոզները կուլեկտիվ աշխատանքի պետք է քաշեն միլիոնավոր նոր մենատնտեսավարների, պետք է դարձնեն նրանց կուլեկտիվ գյուղատնտեսական արտագրության մասնակիցներ:

ՉԿՐԿՆԵԼ ԱՆՑՅԱԼ ՏԱՐՎԱ ՍԻԱԼՆԵՐԸ

Մենատնտեսավարներին կոլխոզները ներգրավելիս պետք է հիշել և հաշվի առնել անցյալ տարվա սխալները, վորպեսզի չկրկնել նրանց: Ինչո՞ւմն էյին այդ սխալները:

Սխալները կայանում էյին նրանում, վոր մի քանի շրջաններում տեղական աշխատանքները չկարողացան ուղիղ մոտենալ կուլեկտիվացմանը և ներգրավել գյուղացիներին արտելների մեջ:

Տեղի ունեցան «ձախ» խոտորում և աջ թեքում կուսակցության գլխավոր գծից:

Ինչո՞ւմն էր կայանում «ձախ» խոտորումը: Մի քանի աշխատողներ «գլխապտույտ» ստացան կոլխոզային շարժման հաջողություններից: Նրանք մոռացան, վոր կոլխոզների մեջ մտնելը պետք է կամավոր լինի: Նրանք միանգամից արտելի մեջ էյին գրում ամբողջ գյուղեր, առանց ծանոթացնելու կանոնադրությանը, հանրայնացնելով ամբողջ անտեսությունը մինչև վերջին թելը: Այդպիսի խո-

տորումներին, տյուրիսի սխալներին համար պետք է նախորդ քննութիւն խփել:

Գյուղատնտեսական արտելի կանոնադրութեան հենց առաջին տողերում ասված է ճիշտ ու պարզ՝ «բաւորակները, չքավորները և միջակները կամ միմիայն միասնում են գյուղատնտեսական արտելի մեջ»: Մենատնտեսավարին արձանագրել կոլխոզի մեջ, առանց նրա համաձայնութեանը հարցնելու, — կանոնադրութեան պարզ խախտումն է, Կոմունիստական կուսակցութեան ցուցմունքներին պարզորոշ խախտումն է:

Ինչ աչքով է նայելու կոլխոզի վրա այն միջակ կամ չքավոր գյուղացին, վորը անդամագրված է իր կամքին հակառակ, Հոգալու է, արդյոք, նա հասարակական ինվենտարին, հերկման, կոլեկտիվ տնտեսութեան աճման, ընդհանուր կոլխոզային պետքերի մասին: Նա կնայի գյուղատնտեսական արտելին, իբրև բռնութեամբ իր վզին փաթաթած քանի: «Շուտով մի պրծնե՞յի կոլխոզից» — ահա թե ինչ է մտածելու նա:

Կյանքը հաստատեց այդ յերկյուղները: Հայտնի յե, վոր ստիպողաբար ստեղծված կոլխոզների մի մասը շատ արագ քայքայվեց: Նրանցից դուրս յեկան նրանք, ովքեր զուով եյին անդամագրված:

Կոլխոզային շարժմանը հարկավոր չեն դատարկ թվեր: Մեծ և լուրջ նախապատրաստութեան և հարկավոր կոլխոզ կառուցելու համար, և վորպեսզի մենատնտեսավարները հոգաբարկամ մտնեն կոլխոզ:

Կատարված խոտորումները իրականում «ձախ» թեքում հանդիսացան կուսակցութեան գծից: «Ձախ» թեքումավորները կոլեկտիվացման շայն նախապատրաստութեանը փոխարինեցին վարչական ճնշումով: Իսկ աջ թեքումավորները ընդհանրապես ավելորդ եյին համարում մենատնտեսա-

լարներին կոլխոզների մեջ ներգրավելու համար աշխատելու: Նրանք իրենց հույսն եյին դրել ինքնահոսի վրա: Դյուղացիները, իբր թե, իմանալով շահավետութեան մասին, կմտնեն կոլխոզները:

Ինչո՞ւ է այստեղ սխալն ու վնասը: Նրանում, վոր կոլխոզը գյուղացիութեան ամբողջ մասսայից առանձնացած չի ապրում, իսկ չքավորներն ու միջակներն ել գյուղից նեոու մի ինչ վոր կղղու վրա չեն: Նրանց շուրջը յեռում է կյանքը, ընդհարվում են գյուղի տարբեր դասակարգային խմբակների շահերը: Կոլխոզների աճումը նշանակում է կուլակի, իբրև դասակարգի, մահը: Վորքան ավելի շուտ աճեն կոլխոզները, վորքան ավելի շուտ իրականանա հաստատարած կոլեկտիվացումը, այնքան ավելի շուտ լիկվիդացիայի կյենթարկվի կուլակային տնտեսութեանը: Իսկ կուլակը նրանցից չե, վոր հանգիստ սպասի իր վախճանին: Նա պայքարում է իր շահերի համար, կուլում է իր կուլակային տնտեսութեան գոյութեան համար: Նրա գոյութեան հարցն է լուծվում:

Կուլակի ուղղակի նպատակն է — խանգարել գյուղի կոլեկտիվացմանը:

Այդ պատճառով կուլակը, պաշտպանելով իր շահերը, սգիտացիա յե մղում կոլխոզների դեմ: Նա փորձում է սպացուցել կոլեկտիվ աշխատանքի անպետքութեանը իր լայնում: Ամեն տեղ աչք է կոխում կոլխոզների սխալները: Յերբ այդ ևս չի ողնում, կուլակը բացահայտորեն դուրս է գալիս վնասարարի դերում — վառում է կոլխոզի շենքերը, խոտորում է մեքենաները, թունավորում է հացը, փչանում է տավարը, սողանում է աղտիվիստ-կոլխոզիկներին, կոլեկտիվացիներին և խորհրդային աշխատողներին:

Կոլխոզիկները պետք է համոզեն և ներգրավեն միջակներին և չքավորներին կոլխոզների մեջ: Նստել ու սպա-

ուել, մինչև վոր մենատնտեսավար միջակը ինքը գա կոխող — դա ինչ է նշանակում. Դա նշանակում է թողնանքն կուլակի ազդեցության տակ, դա նշանակում է կասեցնել կուլակի շարժումը:

Ձի կարելի մենատնտեսավարին զոռով արտելին ան դամազել, բայց և չի կարելի սպասել, վոր նա ինք համոզվի ու դա. Հավասարապես միասավար են յերկու սխալներն ել, յերկու խտորումներն ել:

Միակ ուղիղ ճանապարհն է — համոզել մենատնտեսավարին և գրավել նրան գյուղատնտեսական արտելի մեջ:

Ինչո՞վ. Ագիտացիայով. Խորհրդներով. Գրքերով. Ագիտացիան հարկավոր է. Խորհրդները հարկավոր են. Հարկավոր է և լավ գրքերով վորը լենինոբեն բացատրե գյուղում կատարվող դասակարգային պայքարը և կոլխոզների առավելությունները. Սակայն, մենակ ագիտացիան, մենակ խորհուրդները, մենակ գրականությունը, թեկուզ ընտիր գրականությունը, բավական չեն:

Իսկ ինչ է պետք, —

ԱՅՌ ՄԱՍԻՆ ԱՍՈՒՄ Ե ԼԵՆԻՆԸ

1919 թ. դեկտեմբերի 3-ին ընկ. Լենինը հանգելով յեկավ հողային կոմունաների և գյուղատնտեսական արտելների առաջին համագումարում. Իր վողջույնի ճառի մեջ նա ասաց —

«Մենք ունենք միլիոնավոր ցաք ու ցրվի, գյուղերի խորքերում ցրված առանձին տնտեսություններ. Փոփոխել այդ տնտեսությունները վորեն արագ միջոցով, վորն հրամանով դրսից, կողքից, միանգամայն անխմած միտք կլինի. Մենք շատ գեղեցիկ կերպով

հաշվի յենք առնում այն, վոր միլիոնավոր ժանր գյուղացիական տնտեսությունների վրա ներգործել կարելի չեն միայն աստիճանաբար, դժուար, միայն հաջող գործնական ուրիշակով, վորովհետև գյուղացիները չափազանց գործնական մարդիկ են, շատ ամուր են կապված հին հողային տնտեսության հետ, վորպեսզի համաձայնեն վորեն լուրջ փոփոխությունների՝ միայն խորհուրդների և գրքերի ցուցմունքների վրա. Դա չի կարող լինել և դա անհեթեթություն կլինի. Միայն այն ժամանակ, յերբ գործնականորեն, գյուղացուն հասկանալի փորձի վրա ապացուցվի, վոր ընկերական, արտելային հողագործության անցնելը անհրաժեշտ է և հնարավոր, այն ժամանակ միայն մենք իրավունք կունենանք ասելու, վոր այնպիսի անագին գյուղացիական յերկրում, վորպիսին և Ռուսաստանը, լուրջ քայլ է արված սոցիալիստական հողագործության ճանապարհով:

Լենինի ճառի այս հատվածը նախ և առաջ հերքում է կուլակների այն ստերը, թե խորհրդային իշխանությունը զոռով և կոլխոզների մեջ քարշ տալիս: Վոչ, դեռ ևս 1919 թվականին, յերբ գյուղատնտեսական արտելները և կոմունաները դեռ նոր էին ստեղծվում, արդեն այն ժամանակ խորհրդային իշխանությունը և կոմունիստական կուսակցությունը նախադրուշացնում էին՝ — վոչ թե հրամանով պետք է գործել, այլ ցուցադրումով:

Լենինը ցույց է տալիս մենատնտեսավարին կոլխոզներգրավելու միակ ուղիղ միջոցը. վոչ թե առաջ խորհուրդ և ագիտացիա, այդ գործով հաստատված, գործնական ուրիշակով հաստատված խորհուրդ և ագիտացիա:

— Կոլխոզը որինակով և նախ և առաջ իր որինակով պետք է ցույց տա և ապացուցե կուլեկտիվ աշխատանքի առավելությունները անհատական աշխատանքի հանդեպ:

Խնդիրը բարդ է. Սակայն նա գյուղացուն է նրանով, վոր ԽՍՀՄ-յան մեջ արդեն առանց կոլխոզի վոչ մի շրջան

չկա: Ամենուրեք, խորհրդային յերկրի անդամ ամենահեռու ծայրերում և շրջաններում, աշխատում և աճում են կուլխոյները: Ամենուրեք նրանք նեղում են կուլխային տնտեսութիւնը: Կուլխոյները կարողացել են հրաշալի կերպով կազմակերպել իրենց տնտեսութեան բոլոր ճյուղերը և բարձրացնել նրանց յեկամտատվութիւնը: Սակայն կուլխոյների այդ մասսայի մեջ կգտնվեն նաև յետ մնացող արտեր և ընկերութիւններ: Բայց նրանք ել բավականաձև են գնացել: Մի կուլխոյում կարողացել են ընդլայնել վարած հողերի տարածութիւնը, մշակում բարելավել են գոմը, յորրորդում — բարցրացրել են կովերի կաթնատվութիւնը, հինգերորդում — սկսել են ցանել տեսակավորված սերմով, կամ բարելավել են մարգերը, կիրառել են հանքային պարարտանյութեր, կառուցել են սիլոս, աշտարակ և այլն: Շատ կուլխոյներ ունեն այդ բոլոր նվաճումները: Ամենուրեք կուլխոյի աշխատանքը դուրս յեկել ավելի արդյունավետ, քան անհատականը: Ավելացել է կուլխոյիկների նաև յեկամուտը՝ համեմատած մեծ տնտեսավարների յեկամտի հետ:

Չկան նվաճումներ չունեցող կուլխոյներ կուլխոյի և անհատական աշխատանքի միջև յեղած տարբերութիւնը պետք է ցույց տալ մենատնտեսավարներին:

ԿՈԼԽՈՋՆԵՐԻ ՇՈՒՐՁԸ ՍՐՎՈՒՄ Ե ԴԱՍԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ՊԱՅՔԱՐԸ

Սակայն առանձին կուլխոյներում աշխատանքի մեջ կա և թերութիւններ: Հենց այդ թերութիւնների վրա յպիտի հենվի կուլխը, դուրս գալով կուլխոյների դեմ մենատնտեսավարներին իր կողմը քաշելով:

Կուլխը յերբեմն կարող է համարակուլթիւն ունենալ դուրս գալ և ընդհանուր ժողովներում: Իսկ ավելի հաճախ, թագնելով մարդկանցից, մենատնտեսավարների և վոչ կայուն կուլխոյիկների հետ «կխոսի» յերես առ յերես, կ'սփսա ականջին, կտարածի լուրերը: Վիճելիս նա կհիշատակի տեղական կուլխոյի սխալները:

Կուլխը խոսք գտնելու համար չի դժվարանա: Նա միշտ իր մոտ պատրաստ ունի թունավոր բառեր և ուղղակի սուտ:

Յերբեմն կուլխիկներին հաջողվում է ճարպիկ կերպով խաբել գյուղերի կիսազրագետ ազգաբնակչութիւնը: Վերցնում են թերթը կամ ժուրնալը, վորտեղ գրված է կուլխոյների առանձին բաժնի մասին: «Ահա կարգացե՛ք» — ասում են նրանք շաւորներին և միջակներին:

Ժուրնալում գրած է. «Հենց իրեն կուլխոյի մեջ քիչ աշխատանք չի տարվել կուլխոյը քայքայելու համար: Կուլխոյի տնտեսավարը, գործը քայքայելու նպատակով, առատաձեռն կերպով կուլխոյների փողերը տվել է խուլիգաններին՝ գինի գնելու և հարբեցողութեան համար: Մինչդեռ տնային ծախսերի համար փող չի տվել»:

«Իրտենք ձեր արտերները — գողերին են կերակրում» — նենգորեն զրգում է կուլխը: Ահա, շարունակիւր կարգալ:

«Ոգոստոսի 10-ից կուլխոյիկները սկսում են հացը քաշ տալ իրենց տները: Յեւ ահա, յերբ ոգոստոսի 15-ին տներն եր տարված 600 ցենտներից ավել, իսկ ելեվատորին հանձնված միայն 160 ցենտներ, — միայն այդ ժամանակ տեղական կազմակերպութիւնները ահազանգ են խփում և շրջան են նետում ոգնութիւն խնդրելու»:

Կուլխիկները, վորպեսզի ավելի ուժեղ կերպով համոզեն, ցույց կտան իհարկէ և այն տեղը, ուր դա կատար-

վել է: — Այսինչ շրջանի, այսինչ դյուղի կոլխոզ, Ամեն
ինչ կարգին և կանոնավոր ե, նույնիակ հասցեն ել կա:
«Մի գնացե՛ք կոլխոզ, այնտեղ անհամաձայնություն ե,
ամեն ինչ կխլեն ձեզնից» — ազիտացիա յեն մղում կու-
լակները:

«Հացը բաժանե՛ք հենց կալսելու ժամանակ, վոչինչ
մի թողե՛ք կոլխոզում» — աղաղակում են կուլակների ար-
բանյակները:

Սակայն յեթե ժուրնալը վերցնել և անձամբ կարդալ
ապա կուլակի ամբողջ խաբեբայությունը մի անգամից
կբացվի:

Ահա ժուրնալը: Շապիկի վրա նկարված ե կոլխոզուհի,
վորն իր ձեռքում ունի կարտոֆիլով լցված զամբյուղ:
Ամբողջ յերեսի վրա խոշոր տառերով գրված ե ժուրնալի
անունը — «Կոլեկտիվիստ»: Կարդացե՛ք ամբողջ հոդ-
վածը այդ կոլխոզի մասին և կիմանա՛ք, թե ինչ ե տեղի
ունեցել: —

ՄԵՐԿԱՑՐԵ՛Ք ԿՈՒԼԱԿԱՅԻՆ ՍՈՒՏԸ ՅԵՎ ԶՐՊԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆԸ

Կուլակը, ամենից առաջ, ծածկել ե հողվածի վերջը:
Իսկ այնտեղ ահա թե ինչ ե գրված.

«Կոլխոզի վարչության նիստում կոլխոզի պաշտոնյաների
մի մասը, վոր խանգարել ե աշխատանքը, դատապարտված ե,
աշխատանքից և կոլխոզից հեռացված, իսկ մյուս մասը
հանձնված ե դատի»:

Կալսելը շուտ փութելով կատարելու համար
կոմունիստներից, կոմյերիտներից և անկուսակցական ակ-
տիվներից շտապ կարգով կազմվել ե բրիգադ և ուղարկ-
վել կալ Յերբ կալսիչ մեքենան սկսում ե ծխալ, կոլխոզ-
իկները, տեսնելով, վոր կուլակային խաղը խափան-

վեց, վոր թերությունների դեմ անխնայ պայքար ե մղվում,
բոլորն ել դուրս են գալիս աշխատանքի:

Հաջորդ ուրբ ինքնակամ կերպով տուն տարված ամբողջ
իացը կոլխոզիկները յետ են բերում և հանձնում հասա-
րակական շտեմարանը: Բոլոր կոլխոզիկներն իրանց հա-
յտարարել են հարվածայիններ և վորոշել
են որ ու ցերեկ անընդհատ կալի վրա աշխա-
տելով վերացնել ձեղքվածքը:

Ահա թե ինչպես ե վերջանում հողվածը: Իսկ ինչ կու-
լակային խաղի մասին ե այնտեղ խոսվում:

«Կոլեկտիվիստը» հայտնում ե և այդ մասին. — «Գործի
ետաքննության ժամանակ պարզվեց, վոր կազմակեր-
պությունը բոլորովին դեկավարություն չի ունեցել, գյուղ-
որհուրդը, կոլխոզի վարչությունը և պաշտոնյաները չեն
շխատել և դատակարգային թշնամին — կուլակությունը և
կուլակների արբանյակները վերին աստիճանի հանդուժն
յ յեղել:

Պարզվել ե, վոր ամբողջ հուլիսի և ոգոստոսի առաջին
նսի ընթացքում չորս կողմից հարևան (Բարխոզլեբովկա)
ուղն են յեկել իր ժամանակին աքսորված կուլակները:

Այսպես, յերևան ե գալիս պարտադիր աշխատանքների
եղից փախած ապակուլականացված ֆիլչենկոն և
սում ե կազմակերպել իր կողմնակիցներին: Պարտադիր աշ-
խատանքներից վերադառնում ե և Չերնո-պետլինսկու կու-
կ Կանելկոն: Բարխոզլեբովկայում (հարևան գյուղը)
համարյա մի ամբողջ շաբաթ բացահայտ կերպով ազի-
տացիա յե մղում. «Վոչ մի վստահե՛ք, խորհրդային
նախությունը խաբում ե, հացը հենց կալում բաժանե՛ք,
եք եք տերերը»:

Դժվար չե այս ազիտացիայի տակ տեսնել ֆիլչենկոյի
հանելիքի իսկական մոլորը. հացը քաշ տալ տները,

ԳԼՈՒԽ III.

ԴԵՊՈ ԴԱՅՔԱՐ ԿՈՆԽՈՉԱՅԻՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐԻ ԴԵՄ

Արտադրության կորուստները մեր գործարաններում և ֆաբրիկաներում ժողատնտեսությանը ահագին վնասներ են հասցնում:

Բանվորի պրոդուկտը, մեքենայի պարապ կանգնելը կոտորվածքի հետևանքով, գործիքին սպասելը, անուշադիր աշխատանքը ստանոկի վրա, հումուլթի անկանոն պահելը, անխնամ վերանորոգումը, բռակի խոշոր տուկոսը — այս բոլորը խոշոր կորուստներ են տալիս:

Արտադրության կորուստների դեմ խորհրդային գործարանների և ֆաբրիկաների բանվորները հաջող պայքար են մղում: Սոցմարցմամբ և հարվածային աշխատանքով նրանք կրճատել են կորուստները: Բանվորները վարչությունից պահանջում են, վոր բանվորական և վոր մի ուրիշ չկորչի, վոր և վոր մի կոպեկ առանց իրական կարիքի չծախսվի: Բանվորական ուժի, սարքավորման և այլ միջոցների սխալ և վոր խելացի ոգտագործումը այժմ նայվում է վորպես վնասարարություն:

Բանվորները կարողացել են այնպես անել, վոր ձեռնարկություններում (գործարաններում և ֆաբրիկաներում) կրճատվել են անարտադրական զանազան ծախսերը: Արդյունաբերությունը խնայել է շատ և շատ միլիոն ուղբլիներ, վորոնք առաջ իզուր կորչում էին շնորհիվ գործի սխալ կազմակերպման:

Սակայն, համեմատած արդյունաբերության հետ, կորուստներն ավելի շատ են գյուղատնտեսական արդյունաբերության մեջ:

Ցեխն անմիջապես ձեռք չառնել շատապ ժիջոցներ, ասպա ադ կորուստները կզպառնան կոլեկտիվ տնտեսության վերելքի գործին:

Իսկ վորտեղ են թագնված կոլեկտային արտադրության կորուստները:

ԲԵՐՔԻ ՄԵԿ ՅԵՐՐՈՐԴԸ ԿԵՐԵԼ ԵՆ ՎՆԱՍՍՏՈՒՆԵՐԸ

Դաշտային մկները, աշնանացանի վորդը, մարգագետնի թիթեռը, մորեխը, շտեմարանային յերկարակնճիթը, հացի ողոցողը — ով չգիտե այս վնասատուներին: Նրանց մասին գիտեն բոլորը, բայց վոր բոլորն են իրենց հաշիվ տալիս, թե ինչ են նստում նրանք գյուղատնտեսությանը:

Բույսերի պաշտպանության Լենինգրադի կայանը հաշվել է, թե ուր է գնում բերքը: Բանից դուրս է գալիս, վոր բերքի մի տոկոսը գնում է բանակի կերակրման համար, 6%-ը — քաղաքների բանվորների և ծառայողների մար, 12%-ը — սերմի համար, 25%-ը — կերակրման համար, 26%-ը — իրենց գյուղացիների անասունների կերի համար, 70%: Իսկ ուր է գնում կերակրման համար, Ընդամենը 70%: Իսկ ուր է գնում մնացած 30%-ը: Մնացած յերեսուն տոկոսը — բերքի մի յերրորդը — լափում են գյուղատնտեսությունից վնասատուները:

Այդ կորուստները գնահատենք փողերով:

Մասնագետներից մեկի հաշիվով, գյուղատնտեսությունը միայն 1917 թվին վնասատուներից ստացել է մոտ մեկ ու կես միլիարդ ուղբլու վնաս:

Մկների միայն մի տեսակը դաշտերում ամառվա ընթացքում ուտում է 16 կիլոգրամ հատիկ: Այդ մկները գյուղատնտեսությունից տարեկան 200 միլիոն ուղբլի յեն գողանում:

Մի կենտրոնի մի ուրիշ տեսակը ամառվա ընթացքում ուտում է 16 կիլոգրամ հատիկ: Կարծես թե չնչին բան է, Իսկ ամբողջ ամառվա ընթացքում միլիոնավոր մկները գյուղատնտեսութունից գողանում են ավելի քան ութ-սուռն միլիոն ուռբլի:

ՊԱՅՔԱՐԵՆՔ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՎՆԱՍԱՏՈՒՆԵՐԻ ԴԵՍ

Գարնանային աշխատանքների պլանի համաձայն կոլ-խոզները պետք է ձեռք առնեն մի շարք միջոցներ վնասատուների դեմ պայքարելու համար: Անցյալ տարի մաքրված եր սերմային ֆոնդերի միայն 75%, այս տարի մաքրվելու յե ամբողջ սերմը:

Սերմը դանադան աղբի բից, մոլխոտներից մաքրելու համար հարկավոր է այն բաց թողնել արեխերի միջոցով: Հացահատիկային շրջաններում պետք է բոլոր սերմերը մաքրվեն, իսկ մյուս շրջաններում 83%-ից փոշ պակաս:

Մեկային հիվանդութան դեմ պայքարելու ամենալավ միջոցը — դա հատիկի ակտահանումն է: Այդ աշխատանքը բարդ չէ: Ախտահանումը կատարում են կամ ֆորմալինի կամ պղնձարճասպի միջոցով: Մեր արդյունաբերությունը այդ քիմիական թունավոր նյութերը տալիս է խոշոր քարում բոլոր սերմերը պետք է լինին պատրաստ և ակտահանված: Նույնպիսի վճռական պայքար պետք է մղվի նաև կրծողների դեմ: Վնասատուների դեմ մղվող պայքարի մասին ավելի մանրամասն տեղեկություններ կարելի յե ստանալ գյուղատնտեսից և կամ կարդալ հատուկ զրբերում:

ԱՄԲՈՂԱՊԵՍ ՈՐԳԱՆՈՐԾԵՆՔ ԲՈԼՈՐ ՀՈՂԵՐԸ

Սակայն միայն վնասատուները չեն, փոք անագին վնասներ են տալիս գյուղատնտեսութանը, Նայեցեք, թե

ինչպիսի վնասներ է տալիս գյուղատնտեսութանը հողի սխալ ոգտագործումը:

Ամենից առաջ հիշենք մենատնտեսավարների արտերը միմյանցից բաժանող սահմանները: Այդ սահմաններում փոշ միայն հողն է իզուր կորչում: Նրանք հանդիսանում են վնասաբարների իսկական բուծարաններ: Այդտեղ թագնվում են կրծողները, այդտեղ աճում են մոլխոտները և տարածում են արտերի մեջ իրենց սերմերը: Այդ բոլոր սահմանները կոլխոզներում պետք է վարվեն:

Ավելի շահեցուցիչ որինակներ է տալիս ընկ. Յակով-լեվը 16-րդ կուս. համագումարում արած իր գեկուցման մեջ: Խոսելով այն մասին, փոք մենք սխալ ենք ոգտա-գործում մեր հողային պաշարները, նա խոշոր ուշադրու-թյուն է դարձնում հերկի վրա: Հերկերը Հյուս. Ամ. Միաց. Նահանգներում բռնում են ամենաշատը 5—6 մի-լիոն հեկտար, Գերմանիայում — ամբողջ ցանքսադաշտերի լիոն հեկտար, Գերմանիայում — ամբողջ ցանքսադաշտերի միմիայն մի տոկոսը: Իսկ մեզ մոտ: Մեզ մոտ միայն սպառող գոտում հերկերը և խամ հողերը բռնում են 7 միլիոն հեկտարից փոշ պակաս: Իսկ յեթե սրա վրա ավե-լացնենք Ուրալը և Կենտ. Սևահող շրջանը, ասպ այդ թիվը կհասնի տասնվեց միլիոն հեկտարի (Յակովլեվ):

Մասնագետներից մեկը հաշվել է, փոք յեթե պարապ մնացած 16 միլիոն հեկտ. ցանել խոտեր, արմատապտուղ-ներ, գետնախնձոր, իսկ սպառող շրջանում ոգտագործել բանջարանոցի և տեխնիկական կուլտուրաների համար, ասպ հենց առաջին իսկ տարում կոլխոզները կստանան համարյա մի միլիոն ուռբլու գյուղատնտեսական պրոդուկցիա, դա մի պարզ որինակ է, թե մինչև հիմա մենք ինչպես սխալ ենք ոգտագործել մեր հողերը:

Շատ կոլխոզներում հիմա յեկ է նախագծված հողերի մի մասը թողնել հերկի տակ: Սակայն պարապ մնացած

հողերը կարելի չե ոգտագործել գեանախնձոր և այլ ար-
մատագործողներ մշակելու համար: Այդ կուլտուրաները
անասունների համար կարող են շուտ հասնող կեր տալ:
Հերկերը ոգտագործել շուտ հասնող կուլտուրաներով, դա
նշանակում է բարձրացնել, ուժեղացնել կոլխոզների կերի
բազան, ամրապնդել և ընդլայնել կենդանաբուծությունը:

1931 թվի գարնան վոչ մի հեկտար հող չպետք է
պարապ մնա: Հերկի, ցելի, խամ հողերի ամեն մի թիզ պետք է
մշակվի և ցանվի: Մեր վարելահողերը պետք է լինեն ամուր
բազաններ կուլակի վրա սոցիալիստական հարձակում գոր-
ծելու համար:

ԲԱՐՁՐԱՅՐԵՔ ԱՐՏԵՐԻ ՅԵՎ ՄԱՐԳԵՐԻ ԲԵՐՔԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

Անհատական տնտեսության համար մեծ պատուհաս է
քիչ բերքատվությունը: Կոլխոզները վարում են իրենց տնտե-
սությունը ավելի խնայողաբար, ավելի խելացի, քան մե-
նատնտեսավարները: Առաջին բոյլշեիկյան գարնանը նրանք
անց են կացրել մի շարք ագրոնոմիական ամենահասարակ
բարելավումներ — վոչնչացրել են սահմանները, ախտահա-
նել, մաքրել և տեսակավորել են հացահատիկը, մացրել
են շարքացան և այլն: Վորտեղ այս բոլորը կատարված է,
այնտեղ անգամ այդ հասարակ միջոցառումները բարձ-
րացրել են կոլխոզների արտերի բերքատվությունը 15—
30-ով համեմատած մենատնտեսավարների արտերի հետ:

Յերկրորդ գարունը պահանջում է նոր բարելավում-
ներ: Բազմադաշտյան ցանքափոխությունները բռնելու
յեն 34 միլիոն հեկտարից վոչ պակաս տարածություն
(անցյալ տարի 25 միլիոն հեկտար էր): Շարքային
ցանքը բռնելու յե ամբողջ ցանքադաշտերի 65%-ից
վոչ պակաս (անցյալ տարի նա բռնել էր միայն 34%-ը):

Կենտրոնական Սեահող շրջանում և Ներքին Վոլգայում
ցորենի և վարսակի ցանքները 100%-ով կատարվելու յեն
տեսակավորված սերմերով: Մյուս շրջաններում գարնա-
նացանի տարածության 44%-ը պետք է ցանվի տեսա-
կավորված սերմով:

Տեխնիկական մշակույթների շրջաններում լայն կեր-
պով ոգտագործելու յեն հանքային պարարտանյութեր:
Ամբողջ ՍՍՖՍՀ-յան մեջ 1 միլիոն 400 հազար հեկտ. վոչ
պակաս տարածություն պարարտացվելու յե հանքային
պարարտանյութերով: Լայն կերպով կիրառվելու յեն կա-
նաչ պարարտանյութերը, տորֆը, փոշին, աղբը և այլն:
Հողի կրացումը (известкование) կատարվելու յե 150 հա-
զար հեկտ. տարածության վրա:

Բերքատվության բարձրացման համար մղվող հաշող
պայքարում վճռական ողնություն է ցույց տալիս մեր
արդյունաբերությունը, վորը գյուղատնտեսությանը տալիս
ի մեքենաներ, և հանքային պարարտանյութեր: Այստեղ
գործնականում իրականացվում է արտադրական մերձեցում
պրոլետարիատի և աշխատավոր գյուղացիության միջև:

ՊԱՅԲԱՐ ԱՆՏՆՏԵՍԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԵՍ

Բայց սրանով չի վերջանում պայքարը կորուստների
դեմ և կոլխոզային արտադրության վորակի համար: Տնտե-
սության մեջ հաճախ իրենց զգացնել են տալիս անցյալի
մնացորդները:

Յենելով «Կոլեկտիվիստ» ժուրնալի տված տեղեկու-
թյուններից, հիշենք մի քանի մանրույթներ:

Իր մի համարում խմբագրությունը գրում է. «Կոլ-
խոզի կալում ձիասարքը կախելու համար տեղ չինել, վոր-
պեսզի ձիասարքը գետնին ընկած չմնա — դա լավ է, դա
տնտեսականություն նշան է»:

«Մայիսի մեկ» (Պալիտոլարի ռայոն) կոլխոզում ձիասարքի կախելու տեղի վրա յեղեգնյա ծածկ են շինել, ձիասարքը արևից և փոշուց պաշտպանելու համար: Նկարած ե ժուրնալում նույնիսկ այդ ծածկը: Դրա շինելը բարդ բան չէ: Սովորական կոլխոզային կախարանին ավելացնում են մի պարզ յեղեգնյա ծածկ: Կարելի չէ շինել նաև հարգից:

Սմբազրությունը շարունակում ե. «Իսկ «Բլյուխերի անվան» կոլխոզում (Զուբրովսկու ռայոն), նույն Ուկրայինայի տափաստանում, վորտեղ բավական շատ յեղեգ կա, ձիասարքը վոչնչով ծածկված չէ: Յեվ արևը, և անձրևը միակերպ փչացնում են նրան»:

Թվում ե, թե սա մանրունք ե: Ձե, այս մանրունքները հսկայական գումարներ են նստում կոլխոզների վրա:

Սյապիսի մանրունքներում կոլխոզները միլիոններ են կորցնում: Վերցրեք, վերջապես, մեքենաների պարապ մնալը, կոլխոզիկների պրոդուկտները: Կոլխոզները ուշադրություն պետք ե դարձնեն սրա վրա՝ զարնան համար պատրաստվելու ժամանակ:

Աշխատանքի և կոլխոզային արտադրության ճիշտ կազմակերպումը կոգնի՝ բարձրացնել կոլխոզային աշխատանքի վորակը, մտցնել բարելավումներ յերկրագործության, կենդանաբուծության և տեխնիկական կուլտուրաների մշակման մեջ:

Պայքարելով արտադրության կորուստների դեմ, կոլխոզները հասնում են յերկու նպատակի: Առաջին—ամբողջական կապը: Դա նշանակում ե, վոր ցանքսային աշխատանքների պլանը կատարվելու չէ վոչ միայն վիժվի, այլև հավելումով: Յերկրորդ—հաջող պայքարը կորուստների դեմ կոգնի միլիոնավոր մեքենայատեսակարան-

րին՝ համոզվել կոլտնտեսության առավելությունների մեջ և 1931 թ. զարնան մտնել կոլխոզները:

ԳԼՈՒԽ IV.

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԵՔ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ

Գարնանը ահա թե ինչպիսի պատկեր կարելի չէ տեսնել գյուղերում: Գնում եք անասնաբույժի դաշտերի յերկանել ընթացք, գյուղի միջով: Ակները ծանր խրվում են խոր ախոսների մեջ: Սայլը ուժեղ կերպով դեռ ու դեն ե շուռ գալիս: Քանի աչքը կտրում ե—ամենուրեք սկին ե տալիս բաց հերկը, վորը հենց նոր ե ազատվել ձնի ծածկուցից:

Դուք միանգամից կիմանաք, վոր դա կոլխոզի դաշտն ե: Նա՝ սամաններ չունի, վարված ե հավասար մի ախոսով: Դուք չեք հանդիպի անհատ մաճկալների: Ձեզ կհանդիպեն կոլխոզիկների բրդադներ, զրուպպաներ:

Իայց ահա, հեռվում, նկատում եք յերկու-յերեք վորբացած և կանգնած տրակտորներ: Նրանք անգործ են: Մոտենանք տրակտորիստներին և հարցնենք, թե ինչու մեքենաները չեն աշխատում: Ո՞վ ե մեղավոր դրանում:

Ի՞նչ ե պատահել տրակտորի հետ, ինչ կտրվածք ե առաջ յեկի:

Վոչ մի կտրվածք չկա, անվրդով կպատասխանի տրակտորիստը:

Իսկ ի՞նչու չեք սպասում:

Սպասում ենք, վորովհետե ջուր չկա: Քսան բույե յե ինչ սպասում եմ:

Իսկ ինչու չեն բերում, մոռոչ չկա, ի՞նչ ե:

Ինչու մոռոչ չկա, իսկ քեռի Նիկոլը ինչի՞ համար ե:

Սպասում ես կես ժամ, գուցե և մի ամբողջ ժամ և, վերջապես, տեսնում ես, թե ինչպես քեռի Նիկոլը

շտապելով և ձին զշելով աճապարում և հասցնել ջրով լի տակառը:

— Ուշացա, յեղբայր, — մեղավոր եմ, ասում է նա: Նշանակում է տրակտորիստը մեղք չունի, վճռում եք դուք: Սակայն համբերե՛ք, մի մեղադրե՛ք քեռուն: Նա անցել է աշխատանքի՝ հենց վոր ստացել է կարգադրություն:

Ապա փորձե՛ք մեղադրել կարգադրիչին: Նա ևս կվիճարկուի:

— Յե՛ս եմ մեղավոր, յերբեք: Յե՛ս ժամանակին եմ կարգադրել: Միթե յե՛ս եմ մեղավոր, վոր ձխասարքը կտրված էր և Նիկոլը ստիպված էր գնալ այն նորոգելու:

Ի՞ր վրա չի վերցնում և պահեստապետը, վորը պետք է նայի ձխասարքին: Նա կասի. «Հենց ե՛ն է, վոր որ ու գիշեր կարկատում եմ: Ախր համայնացրել են փթածը, կտրտվածը: Գոնե մի փոքր սանձ նոր լինել: Բոլորը հին ու կտրտված են: Խնդրեցի, վոր մի ծածկ շինեն կախաբանի վրա, վոր ել չփթեն ձխասարքերը, բայց վրե՛ս ծիծաղեցին: Քեզ համար, ասում են, դեռ յերկաթե կտուր-թանկ կ'ստի՛ք:

ՃԻՇՏ ԿՍՁՄԱԿԵՐՊԵՑԵՔ ԿՈՒԵԿՏԻՎ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ

Լսում ես, լսում — վոչ վոք մեղավոր չե: Միայն սանձն է մեղավորը, վոր շուտ է մաշվել, փթել: Ամեն մարդ արդարանում է:

Ի՞նչ, ուրեմն վոչ վոք մեղավոր չե, վոր տրակտորը պարապ է:

Մեղավոր կա: Այդ մեղավորը աշխատանքի վատ կազմակերպումն է:

Բայց կոլեկտիվ աշխատանքի առավելութուններից մեկն էլ հենց այն է, վոր նա տաճում է դեպի աշխատանքի ճիշտ կազմակերպումը:

Ինչ է նշանակում կազմակերպել աշխատանքը: Դա նշանակում է կոլխոզնիկների բանվորական ձեռքերը ոգտադրածել ավելի նպատակահարմար, ավելի արտադրական: Մի կոլխոզի աշխատանքն այնպես հասցնել մյուսի կան: Մի կոլխոզի աշխատանքն չլինի, վոր բոլոր բանաշխատանքին, վոր պարապույթ չլինի, վոր բոլոր բանավորական ձեռքերը զբաղված լինեն արտադրական աշխատանքով, վոր վոչ վոք առանց գործի թրև չգա:

Աշխատանքի ճիշտ կազմակերպումն ոգնում է կոլխոզին՝ մենատնտեսավարներին ցույց տալ կոլեկտիվ յերկվորագործության առավելութունները: Աշխատանքի ճիշտ կազմակերպումը ոգնում է կոլխոզին՝ կրճատել արտադրության միջի կորուստները:

ՍՏԵՂՍԵՆՔ ԿՈՒԽՈՁՆԻԿՆԵՐԻ ԲՐԻԳԱԴՆԵՐ

Համարյա ամեն տեղ արդեն սովորություն է դարձել աշխատանքը խմբերով, բրիգադներով: Բոլոր աշխատող նաև կոլխոզնիկներին բաժանում են մի քանի բրիգադներին: Բրիգադը գլխավորում է բրիգադիբը, իսկ յեթե խումբը մեծ է կամ նրան մեծ առաջադրություն է տրված, ապա ընտրում են նաև բրիգադիբի ոգնական:

Բրիգադին տրվում է աշխատանքի համար անհրաժեշտ ամբողջ ինվենտարը: Նրան կցվում է նաև ամբողջ սպասարկող անձնակազմը, վորը պատասխանատու յե մեքեսաների և գործիքների պահպանման համար և հետևում է, վոր դրանք ժամանակին նորոգվեն: Բրիգադի ներսում ամբողջ աշխատանքը բաժանվում է նրա անդամների միջև: Յուրաքանչյուրը գիտե իր տեղն աշխատանքի մեջ և իր

պարտականութիւնները: Յուրաքանչյուրը պատասխանատու յե աշխատանքի վորակի համար: Նրան նախորդ հայտնի յե ամենորոյա առաջադրութիւններ:

ՃԻՇՏ ՀԱՇՎԻ ԱՌԵՔ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ

Բրիգադներն ոգնում են՝ ճիշտ կազմակերպել աշխատանքի հաշվառումը և մշարումը: Բրիգադում, վորտեղ բոլորը միասին են դուրս գալիս աշխատանքի և միասին ել տուն գնում, դժվար չե ճշգրիտ կերպով հաշվի առնել աշխատած ժամանակը: Բրիգադիւրը իսկույն կնկատի, թե ով չի յեկել աշխատանքի, ով ե ուշացել, ով ե ժամանակից առաջ տուն գնացել, ով ե ցածրացրել աշխատանքի վորակը:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՈՐԱՎԱՐՁԻՑ ԴԵՊԻ ԲՐԻԳԱԴԱՅԻՆ ՀԱՏԱՎՃԱՐԸ

Կոլխոզների մեծ մասը անցնում ե խմբակային կամ բրիգադային հատաւճարին: Առաջադրութեան հետ մեկտեղ բրիգադը ստանում ե գնահատումը, ըստ վորում վճարումը կախում ունի կատարման վորակից: Բրիգադում մեկը հսկում ե մյուսի վրա, մեկը պատասխանատու յե մյուսի համար:

Փոխադարձ հսկողութիւնը բարձրացնում ե կոլխոզների նաե աշխատանքային դիսցիպլինան: Աշխատանքի դիսցիպլինան խախտող կոլխոզիկների հարցը քննվում ե արտադրական խորհրդակցութիւններում, նրանց արածների մասին գրում են պատի թերթում, յենթարկում են ընկերական դատի, համոզում են ընկերական գրույցով և այլն: Շատ կոլխոզներում կան սե տախտակներ:

Աշխատանքի դիսցիպլինան չարամտորեն խախտողներին, գործն ուշադրութեամբ քննելուց հետո, կարելի յե վորոշ ժամանակով հեռացնել կոլխոզից: Իսկ այն դեպքում, յերբ

ժամանակավոր հեռացում ել չի ոգնում, ընդհանուր ժողովը, վորպես ծայրահեղ պատիժ, կարող ե անուղղելի կոլխոզիկին բոլորովին հեռացնել կոլխոզից: Այսպես ե բրիգադում կատարվում ինքնաստուգում և փոխադարձ ուղղում:

ՊԱՏՐՈՍԱՆՅՈՒԹԻ ՆՈՐՄԱՆԵՐԸ

Անհատական աշխատանքին սովոր մենատնտեսավարը իսկույն կհարցնի. ապա ինչպես ե լինելու, յեթե մեկը շատ աշխատի, իսկ մյուսը քիչ: Վորպեսզի աշխատանքի շատ անհատական ժամանակ անհամաձայնութիւններ չլինեն, բաժանման ժամանակ անհամաձայնութիւններ չլինեն, կոլխոզիւն ունեն աշխատանքի չափեր, պատրաստանյութի քանակութիւնը: Կոլխոզը նախորդ սահմանում ե, թե ինչ աշխատանք և ինչքան ժամանակամիջոցում կարելի յե և խատանք և ինչքան ժամանակամիջոցում կարելի յե և պետք ե կատարել: Ծիշտ սահմանված չափերը բրիգադում առաջ են բերում աշխատանքի վերելք: Բրիգադը կկարողանա հարվածել ծուլերին, թամբալներին և աշխատանքից փախչողներին:

Իսկ վորոնք են բրիգադով աշխատելու առավելութիւնները:

Վորպես որինակ, կարող ենք բերել Սիրիւրի «Յերրորդ Ինտերնացիոնալ» կոմունայի խմբակային աշխատանքները: Ընկ. Բոդդանովիչը հետեյալն ե հայտնում այդ ձևի աշխատանքի արդիւնքների մասին:

«Համեմատած անցյալ տարվա հետ ստացվել ե խոշոր տարբերութիւն: Յեթե անցյալ տարի «մեծ» դժվարութիւն եր համարվում մեր շերտոցները գիշերները շրջանակներով ծածկելը, ապա հիմա, շրջանակները շրջանակներով, բանջարանոցում աշխատող կանչվելու պատճառով, բանջարանոցում աշխատող կանչվելու պատճառով, մրսելուց ազատելու համար, բենայե, բուժարանները մրսելուց ազատելու համար, բեկ են իրենց սեփական շորերը, կտալները և այլն,

ունի դաշտում այնպես կազմակերպել հասարակական կերակրումը, վորի մասին մենատնտեսավարը յերազել առգամ չէր կարող:

«Լեւոնի անվ.» և այլ կոլխոզների որինակները ցույց են տալիս, թե ինչպես պետք է դուրացնել աշխատանքը և բարձրացնել նրա արտադրողականութունը՝ յերկար ժամանակով աշխատանքի դուրս գալու ժամանակ:

Կարելի չէ շատ որինակներ բերել ուրիշ կոլխոզների կյանքից: Յերբեմն դաշտում հանգստանալու ժամանակ կոլխոզնիկը կարող է ֆուրգոնում տեղավորված բրիգադային զրադարանից գիրք ստանալ և կարդալ, լսել ռադիո, կարդալ թերթ, կատարել մտքերի փոխանակություն և այլն:

Կուշտ և լավ հանգստացած կոլխոզնիկը հենց հետևյալ օրը կկարողանա թարմ ուժերով սկսել նոր աշխատանքներ, վորոնք ամրապնդում են կոլեկտիվ տնտեսությունը, Հյուծող աշխատանքը անցնում է անվերադարձ անցյալի գիրկը:

ՍՈՑՄՐՅՈՒՄ ՅԵՎ ՀԱՐՎԱՄԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ

Կոլխոզը շահագրգռված է նրանում, վորպեսզի ավելի արագ ընդլայնի իր տնտեսությունը, ավելի արագ բարձրացնի կոլխոզնիկների յեկամուտը և բավարարի արդյունաբերության աճող պահանջները հացով, մթերքներով և դյուրատնտեսական հումությամբ: Մեր թշնամիները հույս ունեյին, վոր նախկին մենատնտեսավարները — նոր կոլխոզնիկները, չեն կարողանա արագ կազմակերպել կոլեկտիվ աշխատանքը: Նրանք կարծում էին, վոր շատ ժամանակ կանցնի, մինչև վոր արտերիները ամրապնդվեն և վրոքի կանգնեն:

Կոլխոզնիկները գտնում են միջոցներ, վորպեսզի շուտափույթ վերջ տան թափթփվածության և աշխատանքի

անկազմակերպվածության: Նրանք հետևում են խորհրդային գործարանների և ֆաբրիկների բանվորների որինակներին:

Կոլխոզնիկները դուրս են գալիս սոցմրցման: Այն կոլխոզնիկները կամ այն բրիգադները, վորոնք վճռել են մեկընդմիջտ վերջ տալ թափթփվածության, իրենց հայտարարում են հարվածայիններ: Նրանք աշխատում են արագ տեմպերով, իրենց նպատակ են դնում՝ ավելին անել, քան առաջադրված է իրենց, աշխատանքի վորոշված չափից ավելին կատարել, աշխատանքում յետ մնացածներին ամեն կերպ ոգնում են (հասարակական բուկսիր) և այլն:

Մի քանի որինակով պատմենք այն մասին, թե ինչպես է անցնում սոցմրցումը և հարվածայնությունը արտելում:

«Մեր կյանք» կոլխոզը (Ներքին Վոլգա) սոցմրցման պայմանագիր է կնքել Սինոդսկու և Վոսկրեսենսկու կոլխոզների հետ: Մրցում գոյություն ունի և կոլխոզի ներսում — նրա առանձին մասերի և առանձին կոլխոզնիկների միջև: Արդյունքները լուսաբանվում են պատի թերթում: Չնայած նրան, վոր «Նոր կյանք» կոլխոզը Վոսկրեսենսկու հետ կոլխոզից ավելի քիչ լծկան ուժեր ունի, նա պլանը կատարել է ավելի շատ: Նախագծված եր ցանել 3.717 հեկտ., բայց ցանված է 4.132½ հեկտ.:

«Մերձեցում» կոլխոզում սոցմրցման հարցը քննարկվել և մշակվել է ընդհանուր ժողովում: Սոցմրցման մասնակցել են եկոնոմիսները և առանձին կոլխոզնիկները: Հարվածայնությունը նպատակ էր դրել բարձրացնել աշխատանքի և քանակը, և վորակը: Հարվածայինները խոստանքի և քանակը, և վորակը: Հարվածայինները — մեկ քառորդ հեկտար: վոշ-հարվածայինները — մեկ քառորդ հեկտար:

Վերանորոգման արհեստանոցները և աշխատում են հարվածային կարգով, բանվորական օրը 12 ժամից հաս-

ցնելով 16 ժամի: Աշխատանքի (պատրաստանյութի) նորման նույնն է, ինչ վոր տեղական յերկաթուղային արհեստանոցներում, վորտեղ ուղարկված է հատուկ հանձնաժողով ծանոթանալու աշխատանքի հետ և փորձի փոխանակութուն կատարելու համար:

«Ն. Կրասնյակի» հարվածային եկոնոմիան վորպես մրցանակ ստացել է մի հնձիչ: Բոլոր եկոնոմիաներից առանձնապես աչքի յեր ընկնում Անտոնովի անվան եկոնոմիան, վորը պլանով նախատեսված 2.859 հեկտարի փոխարեն ցանել է 4.017 հեկտար: Այստեղ ունենք պլանի հավելում 40%-ով: Եկոնոմիան շրջգործկոմից ստացել է մրցանակ — աշխատանքային կարմիր դրոշ:

Սոցմրցումը և հարվածայնությունը ուժեղ կերպով առաջ են մղել կոլտնտեսությունը: Նրանք արագացնում են աշխատանքների կատարումը, ընդլայնում և ամրապնդում են կոլտոգների բոլոր ճյուղերը: Սոցմրցումը և հարվածայնությունը արդեն խաղացել և հետագայումս ել խաղալու յեն խոշոր դեր գարնանային աշխատանքներում: Նրանք կոգնեն կարճ ժամանակամիջոցում կատարել և գերակատարել գարնանային պլանը:

ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ

Սոցիալիստական մրցումը և հարվածայնությունը, աշխատանքի կանոնավոր կազմակերպությունը, կանոնավոր վարձատրումը, աշխատանքի կանոնավոր հաշվեառը, հասարակական սննդառության և կուլտուրական հանգստի հոգսերը, — ուր է տանում այդ բոլորը, ինչ է տալիս:

Այդ բոլորը այն է տալիս, վոր կոլտոգնիկը շահագորգուարտադրողականությունը, բարձրացնում և աշխատանքի փորակը, կրճատում է արտադրության կորուստները: Նա

գիտե, վոր կոլտոգի յուրաքանչյուր խնայված կողեկը, վատնումից խնայված յուրաքանչյուր բանվորական ժամը վերադառնում է նրան և մյուս կոլտոգնիկներին իբրև յեկամուտ, իբրև կուլտուրական շինարարություն, իբրև կոլտոգի արտադրության ամրացում:

Գարնանացանի կամպանիային պատրաստվելով, բոլոր կոլտոգները հաշվի յեն առնելու անցյալ տարվա գարնան և աշնան փորձը: Այդ փորձը ասում է, վոր արտադրության կորուստները ամենից պակաս են յեղել այն կոլտոգներում, վորոնք կարողացել են լավ կազմակերպել կոլեկտիվ աշխատանքը:

Յուրաքանչյուրին առանձնակի աշխատանքի ուղարկելուց — դեպի բրիգադայնությունը: Աշխատանքի որավարձ, ձից և հավասարավարձից — դեպի խմբակային հատավարձ, վարձ ըստ վորակավորման, ըստ կատարած աշխատանքի վորակի: Անկարգությունից, պրոգուլներից և թափվածությունից — դեպի խիստ աշխատանքային դիսցիպլինա, դեպի սոցմրցում, դեպի հարվածայնություն: Յամաք հացից — դեպի կուշտ տաք կերակուրը դաշտում: Հարբեցողությունից — դեպի կուլտուրական հանգիստ:

Սրանք են կոլտոգը կորուստներից պահպանելու և աշխատանքի արտադրողականությունը բարձրացնելու միջոցները:

Աշխատանքի կանոնավոր կազմակերպությունը, կցուցադրե կոմենատնտեսավարներին դեպի կոլտոգները, կցուցադրե կոլեկտիվների առավելությունները և կշախախե կուլակների հերյուրանքները և զրպարտությունները գյուղատնտեսական արտեյի հասցեյին:

ԿՈՒՍԱՐՆԵՐ ՑԵՎ ԱԵՋՈՆՆԻԿՆԵՐ

Կոլեկտիվ աշխատանքը ընդարձակեց տնտեսությունը: Ավելացավ ցանքսերի տարածությունը, մշակվում են նոր

կուլտուրաներ, ամրացան և արագ աճում են կաթնային տնտեսությունները, խոզաբուծությունը, գյուղատնտեսական մթերքների վերամշակումը: Այդ բոլորը պահանջում են բանվորական ուժի մեծ գործադրում:

Յանկանալով ապահովել իրենց բանվորական ուժով, կոլխոզների մի մասը անցյալ դարնանացանի ժամանակ արգելել էր իր անդամներին սեզոնային աշխատանքի գնալ և տնայնագործությամբ (կուստար արհեստներով) զբաղվել: Յենթադրվում էր բոլոր բանվորական ձեռքերը պարտադիր կարգով զբաղեցնել գյուղատնտեսության մեջ, Դրա մեջ էին տեսնում կոլխոզը ընդարձակելու միջոցը: Ուղիղ մոտեցում է դա հարցին, թե սխալ:

Ներկայումս գործարանների, նոր կորպուսների ահագին շինարարություն տեղի ունի, նոր շախտերի բացում, նավթային նոր հորերի փորում: Քաղաքներում գործադր-կությունը վոչնչացված է: Բանվորական ուժի այդպիսի պահանջ յերբեք չի իմացել և չի իմանում վոչ մի բուրժուական պետութուն: Արտասահմանում ահուրի գործադրկություն է տիրում, իսկ խՍՀՄ-յան մեջ չեն բավականանում բանվորական ձեռքերը: Գործարան են գնացել վոչ միայն բոլոր բանվորները, այլ և նրանց ընտանիքների անդամները: Ֆաբրիկ-գործարանային աշակերտության դպրոցները շտապ կարգով բաց են թողնում վորակավորված սմենա: Նույնիսկ աշխատանքի և պատերազմի ինվալիդները աշխատանքի յեն անցել սոցիալիստական շինարարության մեջ: Այժմ թանգ է ամեն մի աշխատունակ մարդ, թանգ է ամեն մի բանվորական ժամ: Կառուցող բանվորների կադրերը տարեց-տարի լրացվում են գյուղից, մանավանդ վոր ներկայումս սուր կարիք է զգացվում վորմնադիրների, հյուսների, հողափորների, շտակատուների (սվադոգների):

Ինչի՞ յեն հասնում կոլխոզները, արգելելով սեզոնային աշխատանքների գնալը: Նրանք զրկում են շինարարությունը բանվորական ձեռքերից: Նրանք վիժեցնում են սոցիալիստական շինարարությունը:

Ինչ են ձեռք բերում կոլխոզները, յետ պահելով կուստարներին իրենց արհեստներից: Արդյունաբերությունը զարգանում է, նրա արտադրանքը ավելանում է: Բայց արդյունաբերական ապրանքների պահանջը այնքան մեծ է, արդյունաբերական տարիներս մեծ դեր է խաղալու նաև կուսվոր մոտագա տարիներս մեծ դեր է խաղալու նաև կուստարների արտադրությունը: Կուստարների արտադրանքը մասամբ ծածկում է գործարանային արդյունաբերության պահանջը: Կոլխոզները, յետ պահելով կուսարտադրանքի պակասը: Կոլխոզները, յետ պահելով կուստարներին արհեստներից, դրանով իսկ զրկում են յերկրը և մյուս կոլխոզները ապրանքների ահագին մասսաներից: Դա ձեռնտու յե միայն կուլակին:

Ապա ուր է յեղը: Ինչպե՞ս պետք է ոգտագործեն կոլխոզը բանվորական ուժը գյուղատնտեսության մեջ այս պարնանը:

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԵԼ ԿՈՂՄՆԱԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԳՆԱԼԸ

Կոլեկտիվ տնտեսությունը չի կարող պահվել իր կճեպի մեջ, իր բնում և հոգ տանել լոկ իր այսորվա շահերի մասին: Կոլխոզների զարգացումը և ամրացումը սերտ կապված է արդյունաբերության աճման հետ: Այդ իսկ պատճառով, կազմելով 1931 թ. բանվորական ուժի ոգտագործման պլանը, կոլխոզները չպետք է թույլատրեն անցյալ տարվա սխալների կրկնությունը:

Կոլխոզները պետք է ջոկեն բանվորական ուժի մի մասը արդյունաբերության համար: Այստեղ ուղղակի հաշիվ էլ կա: Առաջինը, կոդմակի աշխատանքի գնացողները իրենց

աշխատավարձից տոկոսներ պիտի մոցենն էլ իրենց համայնական ֆոնդը: Յերկրորդ, կոլխոզը կկարողանա մնացած կոլխոզնիկներին լիովին բռնավորել, ամբողջ հարյուր տոկոսով: Իսկ դա կեժնացնի գյուղատնտեսական արտադրանքի ինքնաբեզը, դա կիջեցնի արտադրության կոլտնտեսները:

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԵՅԵ ԿՈՒՍՏԱՐՆԵՐԻՆ

Յեթե կոլխոզը թողնե կոլտնտեսներին առանց ղեկավարության, կուլակը կիտրծի կապեր հաստատել կոլտնտեսի հետ և շահագործել նրան:

Կուլակը այնպես է ձևացնում, թե ծառայութուն է մատուցում կոլտնտեսին, վերածախելով նրա պատրաստած ապրանքները և հասցնելով նրան հարկավոր հումուլթը: Վաստակի ահագին մասը մնում է, իհարկե, կուլակի գրպանում: Բայց վտանգը մենակ դա չէ: Կոլտնտես-կոլխոզնիկի միջոցով կուլակը կոլխոզին էլ է մոտենում: Նա ազդեցիկ է կուլակի վրա աշխատանքի դեմ, կաշխատի պառակտում առաջացնել կոլխոզնիկների միջև: Նրա նպատակը հայտնի չէ — պայթեցնել կոլխոզը ներսից:

Կոլխոզի խնդիրն է կազմակերպել կոլտնտեսներին կոլտնտեսային արտելի մեջ, վորը կապահովի նրանց ապրանքների սպառումը և հումուլթի մատակարարումը: Միութունը ցուցմունքներ կտա արտելին, թե ինչ է հարկատարները շատ կան, կոլտնտեսային արհեստը կարելի չէ մոցնել կոլխոզի արտադրական պլանի մեջ, վորպես կոլխոզային տնտեսության ճյուղերից մեկը: Այդ դեպքում կոլտնտեսը կստանա իր աշխատավարձը կոլխոզային ֆոնդից:

ԿՈՒՆՈՋՆԻԿՆԵՐԻ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ

Կազմակերպելով կոլմնակի աշխատանքի զնացողներին և կոլտնտեսներին, կոլխոզը կատարում է իր պարտականությունները խորհրդային պետութային առաջ, մասնակցում է արդյունաբերության սոցիալիստական շինարարութունը:

Կոլտնտար արհեստները և կոլմնակի աշխատանքները զնալը կըճատում են բանվորական ուժի ավելցուկը կոլխոզում, թուլատրում են ոգտագործել այն ամենաձեռնտու կերպով, ոգնում են կորուստները կըճատելու:

Կոլխոզը այժմ ընդհուպ մոտեցել է մնացած կոլխոզնիկներին հարյուր տոկոսով բռնավորելուն: Նրա նպատակն է հասնել նրան, վորպեսզի չկորչի վոչ մի բանվորական ժամ, վորպեսզի յուրաքանչյուր կոլխոզնիկ բարձրացնի արտադրանքի քանակը և վորակը:

Կուլեկտիվ տնտեսութունը կատարելագործվում է և բարդանում է որեցոր: Այժմ կոլխոզնիկի համար արդեն բավական չեն այն գիտելիքները և այն փորձառութունը, բավական չեն այն գիտելիքները և այն փորձառութունը, վոր նա ձեռք է բերած անհատական տնտեսութունից: Գիտելիքների անբավարարությամբ են բացարվում մեքենաների հաճախակի կոտրումները դաշտում, մեքենամեքենաների հաճախակի կոտրումները և խնամքը, կովերի ների և գործիքների վատ նորոգումը և խնամքը, կովերի նվազ կիթը, կաթնատու և մսատու անասունների մեծ մասնավազ կիթը, կաթնատու և մսատու անասունների մեծ մասնացումը, ցած բերքայնութունը և արտադրության այլ կորուստներ խոշոր մասը:

Պայքարը կորուստների դեմ անջակատելիորեն կապված է կոլխոզնիկների գիտելիքները ավելացնելու համար տարվող արշավի հետ: Պատրաստվելով գարնանացանի կամ պլանիային, կոլխոզը պետք է զնե կոլխոզնիկների ուսուցման խնդիրը, կոլխոզնիկներին արտադրական դասախոսելու և կոլխոզային խնդիրը:

ԿՈԼԽՈՋՆԻԿ-ՄԱՍՆԱԳԵՏԻ ՀԱՄԱՐ

Այստեղ մի այլ խնդիր ևս ծագում է: Կարո՞ղ եր, արդյո՞ք, շարքային գյուղացիին վերանորոգել բարձր մեքենան: Ձեր կարող: Կարո՞ղ եր նա փոխարինել փորձված գաշտաբույժին: — Ձեր կարող: Միայն հազվագյուտ դեպքում առանձին գյուղացիներ, վորոնք զբաղված եյին ինքնակրթությամբ, կարող եյին ոչտակար լինել հատուկ, մասնագիտական պաշտոններում:

Այն ինչ կոլխոզների համար հարկավոր են պատրաստված մասնագետ-աշխատողների կադրերը — բրդագործներ, դաշտավարներ, անասնապահներ, հաշվառուներ, կաթնագործության մասնագետներ, պանիր յեփողներ, մեքենավարներ, բամբակագործներ, թուղնաբույժներ և այլն:

Կոլխոզնիկների համար ձեռնառու յե ստանալ վորակավորում, ստանալ մասնագիտություն, վորովհետև վորակավորված աշխատավորը ավելի բարձր է վարձատրվում: Պարզ հաշիվ կա վարձատրել մասնագետին ավելի բարձր գումարով, վորովհետև նա ավելաբնութ է արտադրանքի քանակին ու վորակին:

ՄԻՆՁԵՎ ԳԱՐՈՒՆ ՊԱՏՐԱՍՏԵԼ ԿՈԼԽՈՋԱՅԻՆ ԿԱԴՐԵՐԸ

Ինչպես, ուրեմն, պատրաստել կոլխոզային կադրեր և վերապատրաստել կոլխոզնիկներին:

Կոլխոզնիկների վորակավորումը բարձրացնելու ամենալավ միջոցն է — կազմակերպել նրանց համար հատուկ դասընթացներ: Հաշվի առնելով կոլխոզների պահանջը, ՌՍՖՍՀ Ժողկոմխորհը առաջարկեց Կոլխոզցիներին և Հոգեփորձատիր կազմակերպել միամսյա, յերկշաբթյա և քսանորյա դասընթացներ կոլխոզային կադրերի վերապատրաստության համար: Այդ դասընթացներում վերապատրաստվելու յեն ՌՍՖՍՀ-ի մասշտաբով կոլխոզների 500

հազար ղեկավարներ: Բացի դրանից վերացվելու յե վեց միլիոն շարքային կոլխոզնիկների ազրո-կոլխոզային անգրագիտությունը: Ներգրավելով մենատնտեսավար չքագրողներին ու միջակներին կոլխոզային աշխատանքի, կոլխոզնիկները պետք է գրավեն ազրո-կոլխոզային անգրագիտության վերացմանը նույնպես նրանց, վորոնք ղեռ ևս չեն մտել կոլխոզների մեջ:

Հարկավոր է լայն կերպով ոգտագործել նաև հատուկ դասընթացները աշխատողների, անասնաբույժների և այլ մասնագետների համար: Այդ դասընթացները կազմակերպում են ռայոնական կոլխոզմիությունները, մեքենատրակտորային կայանները և սովխոզները:

Սույն կոլխոզները իրենք ևս կարող են կազմակերպել կարճատև դասընթացներ ըստ կոլխոզի հիմնական մասնագիտությունների:

Դասատուների վարձատրության և անհրաժեշտ ձեռնարկների ծախսերը ավելցուկով կծածկվեն ավելի բարձր յեկամուտով և արտագրության կորուստների կրճատումով: Ավելի մանր կոլխոզները կարող են կազմակերպել զրույցներ ռայոնական ազրոնոմի ղեկավարությամբ:

Կոլխոզային յերիտասարգության համար կան հատուկ կոմյերիտական դպրոցներ: Նրանց նպատակն է սովորեցնել յերիտասարգությունը և ոգնել կոլխոզին արտադրության մեջ: և նրա առանձին ճյուղերի ուղիղ կազմակերպել և կազմակերպել նրան ճյուղերի ղեկավարների և կազմակերպիչների համար գոյություն ունեն կոլխոզային (заочные) դասընթացները և եռալի (հասցեն — Մոսկվա, Կենտրոն, Բ. Դավարովկա, տուն № 4):

Վերջապես, պետք է ուղարկել կոլխոզնիկներին սովորելու սովխոզները և մեքենատրակտորային կայանները,

վորոնք գտնվում են կոլխոզի ուսյունում: Սովխոզները և մեքենատրակտորային կայանները կծանոթացնեն նրանց խոշոր սոցիալիստական գյուղական տնտեսություն կազմակերպելու փորձին:

Կադրերի պատրաստություն համար պետք է ոգտագործել նաև լավ կազմակերպված կոլխոզների ու սովխոզների նվաճումները, նրանց փորձը: Այդ նպատակով ոգտակար կլինի մի քանի զարգացած կոլխոզնիկների ուղարկել արտելի հաշվով մոտակա լավ կազմակերպված կոմունան, կոլխոզը կամ սովխոզը: Կարելի չէ նրանց փորձի հետ ծանոթանալ թերթերում տպվող նամակներ և թղթակցությունների միջոցով:

ՄԵՁ ՀԱՐԿԱՎՈՐ Ե ԲԱՂԱՔԱԿԱՆԱՊԵՍ ԳՐԱԳԵՏ ԿՈՒՍՈՋՆԻԿ

Յուրաքանչյուր տրակտորիստ պարտավոր է իմանալ, թե ինչ է ներքին այրեցման շարժիչը, ինչ է նշանակում մագնետոն, յեբբ և վիրտեղ պետք է յուզել մեքենան, ինչպես պետք է պաշտպանել նրան փչանալուց, ինչպես տնտեսել հրանյութը և բարձրացնել արտադրողականությունը: Բացի դրանից, նա պարտավոր է ծանոթանալ այն հողին, վորի վրա զրում է տրակտորը, իմանալ նրա հատկություններն ու առանձնահատկությունները և գյուղատնտեսական մշակութային աճեցման պայմանները: Բայց կոլխոզային տրակտորիստը բացի այս ամենից պարտավոր է հասկանալ, վոր կոլխոզը շրջապատված է վոչ միայն բարեկամներով, այլև թշնամիներով, վոր ամեն մի սխալը թունավոր արձագանք է գտնելու գյուղի կուլակային խավերի մեջ, վոր կոլխոզի սխալները խանգարելու չեն մեր յեբկրի սոցիալիստական շինարարության զարգացմանը:

Ահա թե ինչու կոլխոզնիկը պիտի դիմվի վոչ միայն գյուղատնտեսական, այլև քաղաքական գիտելիքներով:

Կոլխոզնիկը պետք է լավ իմանա իր արտելի կանոնադրությունը:

Կանոնադրությունը ցույց է տալիս արտելի նպատակներն ու պարտականությունները, ցույց է տալիս, թե ինչն է հանրայնացվում, ով կարող է արտելի անդամ լինել, ինչպես են բաշխվում նրա միջոցները, ինչպես է կազմակերպվում և վարձատրվում աշխատանքը: Արտելի կանոնադրությունը լավ իմացող անդամը վստահ կլինի իր իրավունքներին և պարտականություններին, նա կիմանա, իրավունքներին և պարտականություններին, նա կիմանա, վոր կոլխոզի ուժը իր ձեռքում է գտնվում, իրենից է կախված:

Կոմունիստական կուսակցության և խորհրդային իշխանության վորոշումների ուսումնասիրությունը կոզնի բարձրացնելու կոլխոզնիկների քաղաքական մակարդակը: Քաղաքական պատրաստականությունը ամենից լավ է վարել խմբակներում, վորոնց ղեկավարության համար Համկոմկուսի (Բ) բջիջը բնորոշ է կոմունիստներից մեկին: Քաղաքական գիտակցությունը բարձրանում է գրքերի, լրագրերի և ժուռնալների ընթերցանությամբ: Կոլխոզը պիտի ստեղծի իր թեկուզ մի փոքրիկ գրադարանը՝ քաղաքական և տնտեսական հարցերի շուրջը:

Վերջապես, քաղաքական կուռ փորձառություն կտան կոլխոզնիկին ժողովներին մասնակցելը և տեղական կուլակության դեմ պայքարելը:

Աշխատանքի կանոնավոր կազմակերպությունը, բանվորական ուժի կանոնավոր ոգտագործումը, կոլխոզնիկի արտադրական դաստիարակությունը, կոլխոզնիկի արտադրական դաստիարակությունը, նրա քաղաքական թաքծր կողմնակցությունը կոզնեն կոլիկտիվ տնտեսությունը հաղթաբար զոհում:

Թահարելու արտադրութեան կորուստները և հասնելու աշխատանքի բարձր արտադրողականութեան: Նրանք ցույց կտան մենատնտեսավարներին կոլեկտիվ տնտեսութեան առավելութունները: Նրանք կգրավեն կոլխոզային բնտանիքի մեջ նորանոր միլիոնավոր չքավորներ ու միջակներ 1931 թ. գարնանը:

Սակայն կոլխոզը չպետք է սպասի այն օրին, երբ մենատնտեսավարները իրենք կհասկանան կոլեկտիվ աշխատանքի առավելութունները և իրենք հայտարարութեան կտան արտելը մտնելու համար: Յուրաքանչյուր կոլխոզնիկի պարտականութեանը կայանում է նրա մեջ, վոր նա դրավի չքավորին ու միջակին կոլեկտիվ տնտեսութեան մեջ:

Ինչպե՞ս կարելի յե անել այդ:

Թող մենատնտեսավարը — չքավոր կամ միջակ — կոլխոզնիկներին հետ միասին բարձրացնի իր քաղաքական և կուլտուրական մակարդակը: Թող նա կոլխոզնիկի հետ միասին անցնի նաև արտադրական նախապատրաստութեանը:

Անցյալ գարնանը և աշնանը շատ մենատնտեսավարներ տարերային կերպով կազմակերպել էին բրիգադներ միասին հերկելու, ցանելու կամ բերքը հավաքելու համար: Միասին հնձում էին, աղբ էին փոխադրում և այլ դաշտային աշխատանքներ կատարում:

Այդ փորձը պետք է ոգտագործել նաև 1931 թ. գարնանը: Հենվելով իրենց փորձերի վրա, կոլխոզնիկները պարտավոր են ոգնելու մենատնտեսավարներին, վորպեսզի նրանք կազմակերպեն բրիգադներ՝ միասին աշխատանքներ կատարելու համար: Դրանով նրանք կոգնեն չքավորին ու միջակին մի վճռական քայլ անելու դեպի կոլխոզը: Նրանք կոգնեն համոզվելու կոլեկտիվ աշխատանքի առավելութուններին մեջ:

ԳԼՈՒԽ V.

ԿԱՆՈՆԱՎՈՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԵՅԵՔ ԿՈԼԽՈԶԱՅԻՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒ- ԹՅՈՒՆԸ

Մինչև գարունը քիչ ժամանակ է մնացել: Կոլխոզները շտապով պատրաստվում են ցանքային: Նրանք նախագծում են աշխատանքների արտադրական պլանը, հոգում են գյուղատնտեսական մեքենաների և վորժիքների նորոգութեանը, պատրաստում են սերմացուն:

Ամեն տարի խորհրդային կառավարութեանը տալիս է սերմնային փոխառութեան, կտա նաև այս տարի և, առաջին հերթին, այդ փոխառութեանը կստանան կոլխոզները, վորոնք ցանքային պայմանագիր (կոտորակտացիա) ենք:

Բայց այս տարվա գարունը տարբերվում է նրանով, վոր կոլխոզներին մեծամասնութեանը անցյալ տարի ունեցել է հիանալի բերք: Կոլխոզներում սերմեր կան, պետք է միայն կարողանալ հավաքել և ոգտագործել այդ սերմերը: Պետական սերմնային փոխառութեանը կտրվի միայն այն կոլխոզներին, վորոնք անցյալ տարի միասնական բերքից, վորոնց իսկապես հարկավոր է այդ փոխառութեանը:

Լավագույն կոլխոզները դուռնա աշնանից են ստեղծել սերմերի ֆոնդեր: Բայց կան և այնպիսիները, վորոնք մոռացել են սերմերի մասին, կամ իրենց հույսը դրել են պետական ոգնութեան վրա: 1930 թ. հոկտեմբերին կոլխոզներին նախագահ ընկեր Յուրկինը գրում էր՝

«Սերմերի ֆոնդերի հարցը անբավարար վիճակի մեջ է: Մի քանի կոլխոզների և կոլխոզմիութեանները են հայտնություններ անթույլատրելի դանդաղ կոտորութեան: Մի շարք կոլխոզներ կայ ֆոնդեր ստեղծելու գործում: Մի շարք կոլխոզներում մերկացվել է կոլխո տնտեսավար վերաբեր-

մունք դեպի սերմնային ապրանքները. յերբեմն հացամթեր-
ման տղանը կատարվել է սերմնային հացահատիկներից,
այնինչ կոլխոզում յեղել են ուրիշ հավասարաթեք հո-
տիկներ:

Սերմացուն շատ կոլխոզներում չեն ջնդել անդի համար
նշանակված հացահատիկներից և չեն մաքրել: Այս պատ-
ճառով վտանգ կա, վոր տեսակները կխառնվեն իրար և
դա մեծ վնաս կատարի:

Ահա այդ բանի վրա — սերմացույի ֆոնդեր ստեղծե-
լու, այդ ֆոնդերը կարգավորելու վրա պիտի դարձնեն
իրենց ուշադրությունը կոլխոզները զարնանացանին պատ-
րաստվելիս:

ԱՆՀԱՊԱՂ ՍՏԵՂԾԵԼ ՍԵՐՄԱՑՈՒՅԻ ՖՈՆԴԵՐ

Սկսելով նախապատրաստական աշխատանքները, կոլ-
խոզը պարտավոր է ամենից առաջ ստեղծել սերմացույի
ֆոնդ, ցանքսի համար սերմեր հավաքել: Բայց դրանով
խնդիրը չի վաւկում: Համեմատած մենատնտեսավարի
հետ, կոլխոզը ավելի կուտուրապես է վարում տնտեսու-
թյունը, ակտիվ կերպով պայքարում արտադրության կո-
րուստների դեմ:

Յեթե կոլխոզը բավականանա միայն սերմացույի ֆոնդ
ստեղծելով, ել ինչով նա կտարբերվի մենատնտեսա-
վարից: Միմիայն նրանով, վոր սերմերը մի տեղ կկու-
տակի: Կոլխոզի առաջ ուրիշ խնդիր է կանգնած. նախա-
պատրաստել սերմերը ցանքսի համար: Ձտել
սերմերը, տեսակավորել նրանց: Նախապատրաստած հա-
ցահատիկներով կատարված ցանքը բարձրացնում է բերքը:

ՆՈՐՈԳԵԼ ԻՆՎԵՆՏԱՐԸ ՅԵՎ ՍԵՔԵՆԱՆԵՐԸ

Նույնը պիտի անել և ինվենտարի վերաբերմամբ: Ի
հարկե, ամեն մի կոլխոզ կցանկանա փոխել հին և մաշ-

ված ինվենտարն ու մեքենաները և ստանալ նորերը:
Բայց մենք դեռ ևս չունենք այնքան ինվենտար, վոր
հենց այս զարնանը կարողանանք գոհացնել բոլոր պա-
հանջները: Ուստի ամենից առաջ հարկավոր է ոգտագոր-
ծել այն ինվենտարը, վոր կա կոլխոզում: Մինչև զարնա-
ծել հարկավոր է ոգտագործել ժամանակը՝ ինվեն-
տացանը հարկավոր է ոգտագործել, ջոկելու գործածության
տարը ցանքսի համար նորոգելու, ջոկելու գործածության
համար անպետք ինվենտարը:

Հարկավոր է ջննել նաև արտելի մեջ գտնվող բոլոր
մեքենաները և ապահովել նրանց պահեստի մասերով:
Հարկավոր է նորոգության և ընտրության գործին մասնա-
կից անել այն կոլխոզիկներին, վորոնք հետագայում պիտի
աշխատեն այդ գործիքների վրա: Դա կոգնի նրանց լավ
ուսումնասիրելու մեքենաները: Կոլխոզիկը կիմանա, թե
ինչպես պետք է պահպանել մեքենաները ջարդվելուց և
անգործությունից, ինչպիսի բեռնավորումն տալ նրանց:

ԼԻՈՎԻՆ ԲԵՌՆԱՎՈՐԵԼ ՍԵՔԵՆԱՆԵՐԸ, ՈԳՏԱԳՈՐԾԵԼ ՍԵՐ- ՄԱՑՈՒՅԻ ՖՈՆԴԸ

Մեղվեգովսկայա գյուղում (Կուբան) 1930 թվին կոլ-
խոզում գտնվող չորս տրակտորներից յերկուսը շարունակ
նորոգության մեջ եյին գտնվում:

Նույն կոլխոզում ձիերը վատ պայմանների մեջ եյին
դրված: Ձիապանները հարբում եյին, խնամքը անշուրջ
էր: Ձիերը անխնամ մնալով, թրե եյին գալիս բակում և
խտում եյին բանջարանոցները:

Մի ուրիշակ ևս բերենք. «Կոլեկտիվիստ» ամսագիրը
իր 19-րդ համարում գետեղել է սիլոս կտրելու մեքենայի
նկարը: Մեքենան պատկանում է «Սվանգարդ» (Ուկ-
րաինա) կոմունային: Մեքենան յերկար ժամանակի պա-
րադ ընկած է մնացել կոմունարների անպիտության

Արտադրական պլանը ընդգրկում է տնտեսութեան բո-
լոր ճյուղերը ամբողջ տարվա ընթացքում: Նա տալիս է
ցուցմունքներ, թե վոր ճյուղերը պիտի զարգանան այս
տարի և ինչ հաջողութունների յե հասնելու տնտեսու-
թյունը տարվա վերջին:

Բացի մի տարվա արտադրական պլանից, կազմվում են
նաև բանվորական պլաններ ամեն մի սեզոնի համար՝
գարնան, ամառվա, աշնան ու ձմեռվա՝ տնտեսութեան
ամեն մի ճյուղի համար: Բանվորական պլանը կազմելուն
մասնակցում են կոլխոզնիկները, յուրաքանչյուրը այն
ճյուղում, վորտեղ նա պիտի աշխատի սեզոնի ընթացքում:

Բանվորական պլանը նախատեսում է հետևյալը. բոլոր
աշխատանքների սկսելու և վերջացնելու ժամանակը ամեն
մի մշակութի և ճյուղի վերաբերմամբ առանձին: Մարդ-
կային և լծկան ուժերի քանակը, գյուղատնտեսական մե-
քենաները և գործիքները, վորոնք պետք է ոգտագործվեն
սեզոնում: Սահմանվում են մշակման նորմաներ ինվեն-
տարի, լծկան ուժի և կոլխոզնիկների համար: Ցանքսային
հրապարակը բաժանվում է առանձին հողամասերի: Դաշ-
տերը հեռու գտնվելու դեպքում նշանակվում են սպա-
սավորներ, նախատեսվում են ձիերը կերակրելու տե-
ղերը, տրակտորների համար ջուր ստանալու և աշխատա-
վորների համար կերակուր պատրաստելու տեղերը: Ամ-
բողջ մարդկային և լծկան ուժը բաժանվում է բրիգադ-
ների: Հատուկ մշակութիներ ցանելու համար կազմակերպ-
վում է բրիգադ՝ պատրաստված կոլխոզնիկներից: Բրիգադը
կապում են վորոշ հողամասին և տալիս են նրան հաստա-
տուն առաջադրություն, թե ինչ պիտի անի նա:

Այդ առաջադրութեան հիման վրա բրիգադը կազմում
է իր բանվորական պլանը, վորտեղ ցույց է տրվում, թե
վոր հողամասում և վորպիսի աշխատանք պիտի կատարել,

բոլոր աշխատանքները սկսելու և վերջացնելու ժամանակը
որացույցային կարգով՝ վոր աշխատանքը ինչ սրտե՞ պիտի
կատարել: Կազմվում է ստույգ ցուցակ բրիգադի անդամ-
ների, ամբացված լծկան ուժի և ինվենտարի, վորտեղ
ցույց է տրված, թե ով, ինչպիսի աշխատանք և յերբ պի-
տի կատարել:

Բանվորական պլանի ողնութեամբ կոլխոզը կարող է
կանոնավորապես կազմակերպել գարնանային աշխատանք-
ները և ամբողջութեամբ կատարել ու գերակատարել
տարվա արտադրական պլանը:

ՀԱՆԴԻՊԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ

Բայց ինչի՞ մեջն է կայանում կոլխոզի ինդիքը: Նա
կայանում է նրանում, վոր վորչաի կարելի յե շուտով
ընդարձակվի և ամրանա տնտեսությունը: Կոլխոզնիկների
շահն էլ այդ է պահանջում: Նույնն են պահանջում նաև
գյուղի կապիտալիստական մնացորդների դեմ պայքարելու
շահերը: Վորքան արագութեամբ կընդարձակեն կոլխոզ-
ները իրենց տնտեսությունը, այնքան ավելի արագու-
թեամբ մենք կավարտենք գյուղական տնտեսութեան սո-
ցիալիստական վերակառուցումը:

Ռայոնը տալիս է կոլխոզին առաջադրություն, բայց
նա չի կարող ամբողջութեամբ հաշվի առնել այն բոլոր
տնտեսական հնարավորությունները, վոր ունի կոլխոզը:
Ռայոնը, որինակ, հաշվում է, վոր կոլխոզը կարող է ցա-
նել հողար հեկտար հող, իսկ կոլխոզը հաշվում է այլ
կերպ. «Յեթե մենք նորոգենք անգործ ընկած շարքա-
ցանները և ինվենտարը, լիովին ոգտագործենք ամբողջ
բանվորական ուժը և հարյուր տոկոսով բեռնավորենք
բանվորական ուժը, այդ դեպքում մեր սերմերով, ինվեն-

տարով և բանվորական ձեռքերով կարող կլինենք ցանկու-
վոյ թե հազար, այլ հազար և հիսուն հեկտար»:

Կարող եւ տեղի ունենալ այդ: Այո, կարող եւ:

Ամեն ինչ կախած եւ նրանից, թե վորչափ կանոնա-
վոր եւ կազմակերպում կոլխոզը իր տնտեսությունը, վոր-
պիսի հաջողությամբ եւ կովում արտադրության կորուստ-
ների դեմ:

Ո՞վ կարող եւ կոլխոզին ցույց տալ թագնված հնարա-
վորությունները: Այդ կարող են անել միայն իրենք, կոլ-
խոզնիկները, յերբ քննում են իրենց տնտեսության ար-
տադրական և բանվորական պլանները:

Այսպես եւ յեղել գործնականում: Քննելով արտադրա-
կան պլանը, գնահատության առնելով իրենց տնտեսու-
թյան ուժը, շատ կոլխոզներ յեկել են այն յեզրակացու-
թյան, վոր նրանք կարող են գերակատարել ռայոնի առա-
ջադրությունը: Այսպես եւ կոլխոզներում ծնվել բանվոր-
ների որինտիկն հետեւելու և հանդիպական արտա-
դրական պլան առաջ քաշելու միտքը:

Նախապատրաստվելով գարնանային աշխատանքներին,
ամեն մի կոլխոզ պարտավոր եւ ընդհանուր ժողովում քննել
արտադրական պլանը և այն, թե ինչպիսի հանդիպական
պլան են առաջ քաշում իրենք կոլխոզնիկները: Այն ու-
ժերն ու միջոցները, վորոնք առաջ կորչում եյին, հանդի-
պական պլանի միջոցով կդառնան տառնյակ և հարյուրա-
վոր հեկտար լրացուցիչ տարածություններ ցանքսի հա-
մար, հացահատիկների և տեխնիկական մշակութայինների
բարձր բերք, կաթնատու կովեր, տրակտորների նոր շա-
բաններ:

Գարնանը վոչ մի կոլխոզ չպետք եւ մնա առանց հան-
դիպական պլանի: Այդ պահանջում են կոլխոզնիկնե-
րի, արդյունաբերության, սոցիալիստական շինարարու-

թյան շահերը: Հանդիպական պլանը — մահացու հարված
եւ կուլակի համար:

ԿՈԼԽՈԶՆԻԿՆԵՐԻ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԳՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ինչպես հաջողացնել հանդիպական պլանի իրադրոժումը:
Կոլեկտիվ տնտեսության զարգացումը գտնվում եւ ի-
րենց, կոլխոզնիկների ձեռքում: Դրա համար եւ արտելի
անդամները միասին քննում են աշխատանքների դրու-
թյունը և միասին եւ վորոնում են թույլ արտադրության
և կորուստների պատճառները: Դա տեղի յե ունենում
բրիգադի, տնտեսության առանձին ճյուղի աշխատանքների
և կամ ամբողջ կոլխոզի արտադրական խորհրդակցության
մեջ:

Բոլոր պակասությունները յենթարկել ինքնաքննադա-
տության, փնտրել դրանց պատճառները, միասին փնտրել
դրանց վերացնելու միջոցները, պարզել, թե վորտեղ կա-
րելի յե խնայողություն անել ծախսերի մեջ, ինչ ձևով
ընդարձակել և ամրացնել տնտեսությունը, — ահա արտադրա-
կան խորհրդակցության հիմնական խնդիրը:

Արտադրական խորհրդակցություններին մասնակցում են
և՛ կոլխոզնիկները, և՛ գյուղատնտեսները, և՛ տեխնիկները,
և՛ մասնագետները, և՛ վարչության անդամները: Ահա այս-
տեղ հարկավոր եւ մատնացույց անել այս կամ այն ան-
կարգությունները: Կոլեկտիվ քննադատությունը կոզնի
առաջացնող պատճառները:

Արտադրական խորհրդակցությունները հսկայական չա-
փով կրճատում են տնտեսության կորուստները: Նրանք
ոգնում են պակասությունների մեղկացմանը և վերջ են
տալիս աշխատանքը անմիտ կերպով վատնելուն:

Պատրաստվելով զարնանային աշխատանքներին, կանոնավորապես կազմակերպելով արտելի արտադրությունը, կոլխոզը պետք է տեսնի, թե ինչ խնդիրներ են դրված նրա առաջ տնտեսության հիմնական ճյուղերի նկատմամբ:

ՀԱՅԱՀԱՏԻԿԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Առանց հացի արագությունը չեն կարող զարգանալ գյուղական տնտեսության մնացած ճյուղերը: Դրա ամենալավ օրինակը տալիս է Թուրքեստանը: Վորպեսզի ապահովի իրեն հացով, Թուրքեստանի գյուղացին խել է բամբակի թանգարժեք հողի մի մասը և ցանել է հացահատիկներ: Առանց հացի գյուղացին չի կարող զարգացնել վոչ անասնաբուծությունը և վոչ էլ բանջարանոցային-պտղաբեր մշակույթները: Յեթե նա հաց չունենա, Թուրքեստանի ղեկխանի* նման մի կողմ կդնի մյուս մշակույթների հոգսը և ամենից առաջ կզբաղվի հացահատիկների մշակույթով:

Ահա թե ինչու Խորհրդային իշխանությունը, տանելով գյուղը մանր անհատական տնտեսություններից դեպի խոշոր խորհրդային և կոլեկտիվ տնտեսությունները, ամենից առաջ հոգացել է հացի մասին: Ինչպես հայտնի յե, առաջին սովխոզները պարտավոր էյին ապահովել յերկրի գլխավորագույն պահանջները հացի խնդրում: Նրանք այդ արել են արդեն: Սովխոզները հետ համընթաց գնում էյին կոլխոզներում մասսաներով միացած գյուղացիները: Անցյալ տարուց սկսած կուլակը կորցրեց իր նշանակությունը, վորպես հաց մատակարարող: Նրան դուրս քշեցին, նրա տեղը յերկրին հաց մատակարարելու գործում բռնեցին սովխոզներն ու կոլխոզները, բռնեց գյուղական տնտեսության սոցիալիստական սեկտորը:

* Այդպես են կոչվում գյուղացիները Թուրքեստանում:

Բայց վերջացել է արդյոք պայքարը հացի համար: Վոչ, շարունակվում է: Գյուղական տնտեսության մեջ մոտազատ յերկու-յերեք տարվա ընթացքում տեղի կունենան մեծ փոփոխություններ: Յերկիրը նպատակ է դրել ընդարձակելու անասնաբուծությունը, բանջարանոցային և կաթնատնտեսական ճյուղը, տեխնիկական մշակույթների աճեցումը: Ինչ է նշանակում այդ: Դա նշանակում է, վոր մի շարք վայրերում հացահատիկների ցանքսը յերկրորդական տեղ է բռնելու, իսկ տնտեսության հիմքը այնտեղ կադմելու յեն ուրիշ մշակույթներն ու ճյուղերը: Դա նշանակում է, վոր հացահատիկների ռայոնները պետք է շատացնեն հացի արտադրությունը և առատորեն մատակարարեն այն ռայոնները, վորոնք տալիս են կաթ, բանջարեղեններ, միս, բամբակ, վուշ: Հացի փոխարեն նրանք կստանան իրենց հարկավոր արտադրանքը գյուղական տնտեսության մյուս ճյուղերից և արդյունաբերությունից: Հացահատիկների ռայոնները պարտավոր են անընդհատ հաց մատակարարել ամբողջ Խորհրդային յերկրին այն հաշվով, վոր ուրիշ ռայոններից իրենք կստանան ասպրանքներ և արտադրանքներ:

Հացահատիկների ռայոնները պետք է ոգտագործեն 1931 թ. գարունը, վորպեսզի ընդհուպ մատենան այդ պատասխանատու խնդրի լուծմանը: Յանքսի հրապարակը հացահատիկների ռայոնում ցորեն ցանելու համար պիտի ավելանա 30,6 տոկոսով, իսկ յեղիպատացորեն ցանելու համար՝ 38 տոկոսով:

Յանքսի հրապարակը ընդարձակել հացահատիկ արտադրող կոլեկտիվ տնտեսությունների առաջին խնդիրն է: Գարնանը պիտի ցանվեն աշնանից պատրաստած բոլոր գաշտերը: Աշխատանքի և արտադրության կանոնավոր կադգաշտերը:

մակերազմութիւնը կողմնի ուժեր և միջոցներ գտնելու՝ ամբ-
լացնելու համար նաև գարնանացանք:

Յերկրորդ խնդիրը դաշտերի բերքերի և յուրաքան-
չյուր հեկտար արտադրելու արտադրողականութեան բարձ-
րացումն է:

Պայքար անբերրի տւթյան դեմ: Բերքի բարձրա-
ցումը ամբողջովին կախված է լինելու այն բանից, թե
արդյոք, կարողանալու յեն կոլտոգները կիրառել գիտու-
թյան նվաճումները: Գյուղացիական անհատական տնտե-
սութիւնը միշտ առաւապել է անբերրիութեամբ: Հիշենք
թեկուղ 10 տարի օրանից առաջ յեղած սովը: Պետք յեզակ
ծախսել հարյուրավոր միլիոններ, վորպեսզի վերացվին սովի
հետեանքները: Այնինչ գիտութիւնը վաղուց է գտել
համեմատաբար հասարակ միջոցներ, վորոնց ոգնութեամբ
անբերրիութիւնը կարելի յե կրճատել: Բայց ցրված գյու-
ղացիական անհատական տնտեսութիւնը չէր կարող ոգ-
տագործել գիտութեան նվաճումները:

Այլ է կոլտոգների գրութիւնը: Նրանք պլանային պայ-
քար են մղում ամեն տարի հնարավոր յերաշտի դեմ: Այդ
աշխատանքը նրանք շարունակելու յեն և 1931 թ.:

Գլխավոր միջոցներից մեկը կոլտոգները իրագործեցին
1930 թ. աշնանը, հերկելով միլիոնավոր հեկտար հող: Ապա
գտլիս է հողի լավ մշակումը գարնանացանի համար, կուլ-
տիվատորներով հողը փխրեցնելը, ցանած դաշտի շարքամի-
ջերը բրիչով մաքրելը: Գյուղատնտեսները հողի մշտական
փխրացումը անվանում են աչորութեամբ ջրել: Հողի փխրա-
ցումը պահպանում է աշնան անձրևներից և ձյունից գո-
յացած խոնավութիւնը: Այնուհետև պետք է կարողանալ
պահել դաշտերում ձյունի ծածկոցը, հավաքել այնտեղ
գտնանային ջրերը: Վերջապես հարկավոր է ցանել դաշ-
տերը յերաշտին դիմացող սերմերով: Կարելի յե ստանալ

այդ սերմերը ռայոնական կոլտոգութիւնից: Այստեղ
մենք ցույց ենք տալիս միայն յերաշտի դեմ կուլելու հիմ-
նական միջոցները: Ավելի լրիվ տեղեկութիւններ կտան
տեղական գյուղատնտեսները:

Բոլոր կոլտոգներում հերթական հարց է դարձել լավ
բերք ստանալու համար վարվող պայքարը: Գիտութիւնը
կուլելու ընդարձակ միջոցներ է տալիս: Անպետք բույսերի և
ցանքսերի վնասատուների վոչնչացումը, սերմերի գտումն
ու տեսակավորումը, լավ տեսակի հացահատիկների, հանքա-
յին պարարտանյութերի կիրառումն, աղբերը ամբողջովին
ոգտագործելը. — ահա միայն մի մասը այն միջոցների,
վորոնց ոգնութեամբ կոլտոգները կբարձրացնեն բերքը:

Այս տարվա գարունը պետք է ոգտագործել արմա-
տացնելու համար կուլեկտիվ տնտեսութեան մեջ բերքը բար-
ձրացնելու հիմնական միջոցները:

ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

Կուլյակը ջարդվեց հացահատիկների տնտեսութեան ճա-
կատում, բայց վնաս հասցրեց անասնաբուծութեանը: Ան-
ցյալ գարնանը նա ազիտացիա մղեց անասուններին մաս-
սայորեն մորթելու համար: Անասնաբուծական տնտեսու-
թեանը մեծ վնաս հասավ դրանից:

Անասունների նախիրների կրճատումը խիստ իջեցրեց
անասնաբուծութեան արտադրանքը: Իսկ բանվորների և
գյուղացիների պահանջները մեծացան: Յերկիրը զգում է
մաի, կաթի և յուղի պակասութիւնը: Կրճատվեց նաև ար-
գյունաբերութեան մատակարարումը անասնաբուծական
հումուսով — բրդով, կաշվով, վոսկորով:

Սովորների և կոլտոգների առաջ այժմ ծառացած է
մարտական խնդիր, — արագութեամբ վերականգնել և ըն-

գարձակել անասնաբուծությունը: Այդ խնդրին են մոտենում կոլխոզները 1931 թ. գարնանը:

Բազմացնել անասունների թիվը — ահա կոլխոզների անասնաբուծության հիմնական խնդիրը: Բայց կոլխոզն այս խնդրում հանգիպում է յերկու արգելքի. 1) կովին մեծացնելու համար յերկար ժամանակ է պահանջվում, 2) կերի պակասությունը:

Կուսակցությունը ցույց է տվել անասնաբուծությունը զարգացնելու միակ կանոնավոր ճանապարհը: Ներկայումս միս ատանալու համար գլխավոր ուղադրությունը գարձակած և շուտ աճող անասուններ շատացնելու վրա: Դրանց թվին և պատկանում խոզը: 14 ամսվա մեջ խոշոր յեղջյուրավոր անասունը տալիս է միայն 224 կիլոգրամ միս, իսկ խոզը տալիս է 364 կիլոգրամ: Մի կիլո միս արտադրելու համար յեղջյուրավոր անասունը պահանջում է 15 կիլո կեր (հաշված հացահատիկներով), իսկ խոզը պահանջում է յերեք անգամ պակաս, — ընդամենը 5 կիլո: Ահա թե ինչու խոզաբուծության զարգացումը համեմատաբար ավելի արագ կոզնի մեզ բավարարելու մասի պահանջը: Խոզը իսկուկան «մսի ֆաբրիկ» է:

Յերկրորդ փաբրիկը՝ գլխավորապես կաթի ֆաբրիկը — կովն է: Վորպեսզի կովը տա տարեկան մոտ 1000 կիլո կաթ, պահանջվում է մոտավորապես 1700 կերի միավոր (փոխադրած հացահատիկի): Վորպեսզի ստացվի յերկու անգամ ավելի կաթ, այսինքն 2000 կիլո, հարկավոր չե կրկնապատկել կերը, այլ պետք է ավելացնել միայն 30 տոկոսով:

Յերեք անգամ ավելի, այսինքն յերեք հազար կիլո կաթ ստանալու համար հարկավոր է ավելացնել կերը այժմյան նորմայի հանգեպ միայն 60 — 65 տոկոսով:

Այն տեղեկությունները, վոր մենք բերինք այստեղ, պարզորեն ցույց են տալիս, թե ինչ խնդիրներ են ծառանում 1931 թ. գարնանը անասնաբուծության առաջ:

Բազմացնել անասունները, նշանակում է ավելացնել խոզերի և կովերի նախիրները: Դրա համար հատկապես հարկավոր է զբաղվել ջահել անասունների աճեցումով: Կառավարությունը հրատարակել է որենք, վորը արգելում է մորթել ջահել կենդանիներին: Կոլխոզները պիտի հետևեն, վոր այդ որենքը կատարվի: Այնուհետև պետք է ոգտագործել գիտության խորհուրդներն այն մասին, թե ինչպես պետք է կերակրել և պարարտացնել ջահել անասուններին, վորպեսզի նրանցից արդյունաբեր անասուններ դուրս գան:

Անհրաժեշտ է նաև ձեռք առնել բոլոր միջոցները, վոր յեղած անասունները ապահովված լինեն կանոնավոր հոգատարությամբ, պահպանվեն համաճարակ հիվանդություններից, վորպեսզի յեղած անասունները ձեռքից չգնան:

Հարկավոր է բարձրացնել նաև անասունների վորակը: Հայտնի յե, վոր ազնվացեղ անասունները ավելի արդյունք են տալիս, քան հասարակ անասունները: Ազնվացեղ արտադրողներին և եզերին մորթելը պետք է դադարեցնել մինչև անասնաբուծության կատարելապես վերականգնելն ու ընդարձակելը: Բացի դրանից, անասուններին կանոնադրված կերակրելու և ազնվացեղ արտադրողների հետ դոնավոր կերակրելու և ազնվացնել գոյություն ունեցող ցեղերը:

Անասունների բազմացնելը և նրանց ցեղերի ազնվացնելը բաղխվում են կերի պակասության հարցին:

Կերի բազայի ընդաճակումը, անասուններին կերով ապահովելը գարնանային շեշտակի պահանջներից մեկն է: Ինչ պետք է անել դրա համար: Հարկավոր է

ընդարձակել կերի մշակույթների, խոտերի, արմատապտուղների ցանքսի հրապարակը, բարելավել մարգագետինները, պատրաստվել կերի օրոտոցմանը: Գարնանային ցանքսի կամպանիայի ժամանակ խոտերի և արմատապտուղների հրապարակը միայն ՌԽՅՍՀ-ում պիտի ավելանա 51 տոկոսով:

ԲԱՆՋԱՐԱՆՈՑԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆԸ

Բանջարանոցային տնտեսությունը խոշոր դեր կխաղա տնտեսության պահպանության և աճեցման գործում: Մեր քաղաքները անցյալում համեմատաբար քիչ բանջարեղեն եյին գործածում, մինչդեռ կարտոֆիլը, կաղամբը, վարունգը, գազարը, ճակնդեղը և այլ բանջարեղենները մեղմացնում են մսի բացակայությունը: Դրա համար ել առաջիկա գարնանը կոլխոզները, ամրացնելով անասնաբուծությունը, միաժամանակ պետք է ընդարձակեն բանջարանոցային հրապարակը ամբողջ ՌԽՍՖՀ մեջ 63,5 տոկոսով: Նախապատրաստությունն արդեն արված է 1930 թ. աշնանը: Մի քանի միլիոն հեկտար հող հերկված է հատկապես բանջարանոցային տնտեսության համար: Այդ ամբողջ հրապարակը պիտի ցանվի: Նույն տեսակի աշխատանք պիտի տարվի նաև մյուս դաշնակից հանրապետությունների մեջ համաձայն նրանցում սահմանված ստուգիչ թվերի:

ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹՆԵՐ

Ապացուցելու պետք չկա, թե ինչ նշանակություն ունեն մեր յերկրի համար տեխնիկական բույսերը, — վուշը, կանեփը, բամբակը, արգասը, շաքարի ճակնդեղը, թեղիքը, կենսաֆը և այլն: Մեզ հարկավոր է ահագին քանակությամբ բարձր տեսակի գյուղատնտեսական հումություն: Առանց դրան թեթև արդյունաբերությունը չի կարող բավարարել մանու-

ֆակտուրայի և այլ արդյունաբերական ապրանքների պահանջը:

Այստեղ հիմնական խնդիրը տեխնիկական մշակույթների ցանքսի տարածությունը մեծացնելու մեջն է կայանում: Այն ռայոններում, վորտեղ մշակվում են բամբակ, վուշ և այլ տեխնիկական բույսեր, ամբողջ հիմնական հրապարակը պիտի զբաղված լինի դրանցով: Մյուս ճյուղերը բերկորդական նշանակություն պիտի ունենան: Առանձնապես վերաբերվում է դա բամբակի և վուշի ռայոններին, վորտեղ թանգ է հողի ամեն մի մետրը, ամեն մի թիվը: Տեխնիկական մշակույթների ցանքսի տարածությունը պետք է ավելանա 37,7 տոկոսով:

ԿՈԼԽՈՉՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱՑՈՒՄԸ

Յրտադրական պլանը քննելիս հարց է ծագում, թե ինչպես պետք է բաժանել կոլխոզների միջոցները և աշխատանքը գյուղական տնտեսության առանձին ճյուղերի միջև: Կոլխոզային շինարարության առաջին հաջողությունները վոգեություն են արտել անդամներին: Կարող է պատահել, վոր նրանք կցանկանան միաժամանակ կպչել տնտեսության բոլոր ճյուղերին:

Այստեղ կոլխոզը կարող է ահագին սխալ կատարել: Իհարկե, մարդիկ ցանկանում են ընդարձակել բացի հացի ինտեսությունից, նաև անասնաբուծությունը և տեխնիկական մշակույթների աճեցումը: Կոլխոզը բաժանում է իր ուժերն ու միջոցները զանազան ճյուղերի մեջ: Բայց վորովհետև կոլխոզների ուժերն ու միջոցները սահմանափակ են, իսկ ամեն մի ճյուղ պահանջում է խոշոր դրամա-գլուխ, կատացվի այն հետևանքը, վոր վոչ մի ճյուղ չի ամրանա: Միջոցները կցրվեն:

Նայեցեք գլուղատնտեսության վրա մի ուրիշ տեսա-
կետից ևս: Արևելքում անհատական տնտեսության մեջ
ցանում են և՛ հաց, և՛ բամբակ, իսկ Թուրքեստանում
հողը հացի համար աշխատեցնելը ձեռնտու չէ: Բամ-
բակը ամբողջ յերկրում չի բանում: Նրան հարկավոր են
բարենաշոյ կլիմայական պայմաններ: Սիբիրի գլուղացին
վորջան էլ ցանկանա, չի կարող բամբակ ցանել: Տեղա-
կան դաժան կլիման չի թույլ տալիս անելու այդ: Դրա
փոխարեն նա կարող է տալ բարձրագույն տեսակի հացա-
հատիկ: Խորհրդային կառավարությունը հաշվի յե առել
Թուրքեստանի և Սիբիրի առանձին դրությունը: Այժմ շին-
ված է Թուրքեստան—Սիբիրի յերկաթուղին (Թուրքսիբ),
վորով Սիբիրի հացը կուղարկվի Թուրքեստան: Թուրքես-
տանի դեխկանը կարող է վերջ տալ հացի մշակությանը
և իր ամբողջ հողի վրա բամբակ ցանել: Հողը կոգտագոր-
ծվի կանոնավոր կերպով և արտադրության կորուստները
կկրճատվեն:

Մեծ քաղաքներին կից ձեռնտու չե պարապել հացա-
հատիկային տնտեսությամբ: Մերձքաղաքային հողերը ավելի
նպատակահարմար ե ոգտազործել բանջարանոցային մշա-
կույթներին և կաթնատնտեսության ու ժեղացման համար:

Դա հաշվի յե առնլած նաև հնգամյա պլանում: Այդ-
տեղ նշված ե գյուղատնտեսության աստիճանական մաս-
նագիտացումը: Մի քանի ռայոններ կանցնեն գլխա-
վորապես հացահատիկային տնտեսության, մյուսները —
բանջարանոցային տնտեսության և կաթնատնտեսության,
յերբորդները՝ տեխնիկական մշակույթներին և չորբորդները՝
անասնապահությանը:

Գարնան պլանը կազմելիս կոլլեզը պարտավոր է հաշվի առնել, թե վոր ճյուղն է ավելի ձեռնտու տեղական կլիմային և տնտեսական պայմաններում: Հաշվի առնելով

համամիութենական պլանը, Թայկոլիսոզմիությունը կարող է
ուզել կոլեզիին գլխավոր ճյուղը ընտրելիս ու նշանակել
ոժանդակել ճյուղերը:

Խոսելով այդպիսի ճյուղերը՝
Խոնջ կտա կոլխողին գյուղական տնտեսություն մասնա-
գիտացումը։ Կոլխոզնիկները կբարձրացնեն իրենց գիտե-
լիքները վորոշ ասպարեզի և ճյուղի մեջ։ Նրանց վորակա-
վորումը առավել բարձր կլինի։ Նրանք մասնագետներ կդառ-
նան այդ ճյուղում։ Դա առաջին առավելությունն է։ Այ-
նուհետև, կոլխոզը այլ կերպ կծախսի իր միջոցները, վոչ
առաջվա նման։ Առաջ նա ստիպված եր լինում գնել
մեքենաներ զանազան ճյուղերի համար։ Հարկավոր ելին
լինում և՛ հարող մեքենաներ, և՛ սեպարատորներ, և՛ վուշ
սորորող մեքենաներ, և՛ խոտ հնձելու գործիքներ։ Մաս-
նազիտացման դեպքում նա մեքենաներ կգնի մի քանի
ճյուղերի համար, դրա փոխարեն նա կմեքենայացնի աշ-
խատանքի բոլոր կողմերը և մասերը։ Կոլխոզը դրանով
կազատվի արտագրության կորուստներից։ Դա մասնագի-
տացման յերկրորդ առավելությունն է։

ՀԵՆՎԵՑԵՔ ՍՈՎԻՈՋՆԵՐԻ ՎՐԱ

Վերջան խորն ենք ծանոթանում զարնանային կամ-
պանխայի խնդիրներին, տնտեսությունը կանոնավոր կազ-
մակերպելու խնդիրներին, այնքան ավելի պարզորեն ենք
տեսնում, թե ինչքան բարդ են այդ խնդիրները: Կոլտոգ-
ներին հարկավոր է կարող ոգնություն, ամուր աջակցու-
թյուն տնտեսությունը կազմակերպելու մեջ:

Մյուս կողմից հայտնվում է իրականացված աշխատանքների մասին տեղեկությունները, որոնք համապատասխանում են պահանջարկին։

սակցությունը՝
Կոմունիստական կուսակցությունը ցույց է ապրիս,
թե ինչ ճանապարհներով կոլխոզները ավելի շուտ, հա-

1931 թ. գարնանային աշխատանքներին պատրաստվում են նաև սովխոզները: Նրանց վրա պիտի հենվեն կոլեկտիվ տնտեսությունները գարնանային աշխատանքներին պատրաստվելիս: Նրանք պետք է յուրացնեն սովխոզների փորձը, նույնպես կազմակերպված պիտի պատրաստվեն գարնան աշխատանքներին, ինչպես և սովխոզները, ոգտագործեն գիտությունը և տեխնիկան սովխոզների օրինակով: Դա կոզնի կոլխոզներին իրագործելու գարնանային խնդիր-

Խոսքի վրա:
Կոլխոզները ունեն մի ուրիշ գորեղ դաշնակից էս:
Յերկրորդ դարուսը կոլխոզների հետ միասին կանցկացնեն
մեքենա-տրակտորային կայանները:

ՄԵՔԵՆԱ-ՏՐԱԿՏՈՐԱՅԻՆ ԿԱՅԱՆՆԵՐԸ ՅԵՎ
ԳԱՐՆԱՆԱՑԱՆԸ

Թվից 18 միլիոն հեկտարը 1992 թվականին
Խոնջպետ են աշխատում մեքենա-տրակտորային կայան-
ները: Ունենալով ուժեղ խնկենտար և փորձված մասնա-
գետներ, նրանք պայման են կապում շրջապատող կու-
խողների հետ հերկելու և մշակելու հողը, ցանելու, բերքը
խողների հետ հերկելու և սերմերը գտելու ու տեսակավո-
րելու համար: Կայանը տալիս է կոլխոզին տրակտորներ
անհրաժեշտ կցասարքով և կալսիչներով: Մեր արդյունա-
բերության արտադրության չափով կտրվեն նաև կոմբայն-
ներ: Կայանը իր վրա յե առնում տրակտորների և նրանց
կցասարքի նորոգության ծախսը (նորոգությունն էլ ինքն
ե կատարում), գնում է հրանյութ և յուղ, տալիս է գյու-
ղատնտեսների և տեխնիկական անձնակազմի աշխատա-
վարձը: Կոլխոզը տալիս է սերմեր, հող, բանվորական ուժ
և բանող անասուններ: Իր ծախսերը ծածկելու համար
կայանը ստանում է ավագա բերքի մի քառորդը (25%):

Կայանի պահանջով կոլխոզը պարտավոր է մտցնել տնտես-
սության մեջ բոլոր բարելավումները: Հերկել գաշտերի
սահմանամիջերը, մացնել բազմադաշտ ցանքս, տալ բան-
վորական ուժ և ճշտությամբ կատարել պայմանագրի
բոլոր կետերը:

Ինչ է տալիս կոլխոզին մեքենա-տրակտորային կայանը:
Նա ոգնում է կանոնավոր կազմակերպելու և ոգտագոր-
ծելու աշխատանքը, կանոնավոր կազմակերպելու տնտե-
սությունը. բարելավումներ մտցնելու: Մեքենա-տրակտո-
րային կայանը ոգնում է ոգտագործելու տնտեսություն
բոլոր հնարավորությունները, նա կրճատում է արտա-
դրության կորուստները, ոգնում է կոլխոզի ամբացմանը
և ընդարձակելուն:

Մեքենա-տրակտորային կայանը սովորեցնում է կոլ-
խոզնիկներին, թե ինչպես պետք է աշխատել կատարելա-
գործված մեքենաներով և գործիքներով, ինչպես կանո-
նավոր կերպով կազմակերպել խոշոր կոլեկտիվ հողագոր-
ծություն: Մեքենա-տրակտորային կայանը կազմակեր-
պում է կոլխոզնիկների լայն մասսաները, կրթում է
նրանց և առաջ քաշում նրանց միջից խոշոր սոցիալիստա-
կան տնտեսության կազմակերպիչների նոր կադրեր:

Բայց մեքենա-տրակտորային կայանը վոչ միայն ուժեղ
պարկ է տալիս հին կոլխոզների զարգացմանը: Նա համա-
խմբում և բարձրացնում է չքավոր-միջակ անհատական
տնտեսությունների նոր լայնագույն խավերը և ուղղում
դեպի համատարած կոլեկտիվացումը և կուլակների, վոր-
պես դասակարգի, լիկվիդացիան:

Մեքենա-տրակտորային կայանների բոլոր առավելու-
թյունները ոգտագործելու համար չքավորները և միջակ-
ները պետք է վոչնչացնեն իրենց հողերի սահմանները,
միացնեն այդ հողերը, ինվենտարը և լծկան ուժը և անց-

նեն կոլեկտիվ աշխատանքի: Այլապես կայանը չի կարող
սպասարկել նրանց, վորովհետև մեքենաները կարող են
արդարացնել իրենց վրա արված ծախսերը միմիայն խո-
շոր, հանրայնացրած տնտեսություն մեջ:

Այսպիսով մեքենա-տրակտորային կայանը արագացնում
է անհատական տնտեսությունների կոլեկտիվացումը, արա-
գացնում է համատարած կոլեկտիվացման հաղթությունը
և կուլակի վերջնական արտադրությունը:

Մեքենա-տրակտորային կայանը սովորեցնելի հետ միա-
սին հանդիսանում են գյուղի կոլեկտիվացման վողնաշարը:
Կոլխոզների պարտականությունն է ոգնել մեքենա-տրակ-
տորային կայանների շինարարությանը: Ոգտվելով մե-
քենա-տրակտորային կայանի հետ պայման կապելուց,
կոլխոզը պարտավոր է ձեռք բերել տրակտորցենտրի
ակցիաները և գրավել շրջապատող չքավորներին և մի-
ջակներին, վոր նրանք ել առնեն այդ ակցիաները:

Կոլխոզները պարտավոր են ընտրել իրենց միջից ազի-
տատորներ և կազմակերպիչներ, վորոնք կգնան մենատն-
տեսավարների մասսաների մեջ և կպատմեն նրանց իրենց
փորձի և նվաճումների մասին: Մեքենա-տրակտորային կա-
յանի պայմանագրի ոգնությունը նրանք կազմակերպում են
մենատնտեսավարներից կոլեկտիվ միավորություններ:

Կոլխոզների և մենատնտեսավարների պայմանագիրը
մեքենա-տրակտորային կայանի հետ հանդիսանում է սոցիա-
լիստական գրոհի պայմանագիր կուլակի դեմ: Դա կոլխո-
զային արտադրության սոցիալիստական կազմակերպու-
թյան պայմանագիրն է:

Վորովհետև յեղած տրակտորների թիվը չի բավականա-
նում ամբողջ հողը հերկելու համար, այդ պատճառով ել
բացի մեքենա-տրակտորային կայաններից, կազմակերպ-
ված են նաև ձիա-մեքենային կայաններ: Այս դարնանը

անհրաժեշտ է ոգտագործել լայն կերպով նաև այդ ձխամեքենային կայանները:

ԿՈՒԽՈՋԱՅԻՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ՄԵՆԱՏՆՏԵՍԱՎԱՐԸ

Կոլխոզը դեռ ձմեռն է պատրաստվում գարնանացանի կամպանիային: Իսկ ինչ է անում մենատնտեսավարը, ինչպես են նրա գործերը:

Հին մենատնտեսավար գյուղը պատրաստվում էր առանց շտապելու, դանդաղ կոտուլթյամբ, ցանքսին մի քանի օր մնացած: Ահա այստեղ կոլխոզը կարող է աշխարհ ցույց տալ կոլեկտիվների առավելությունները: Ինչով կոգնե նա չքավորներին և միջակներին: Կազմելով սերմացույի ֆոնդ, նա ագիտացիա կմղի մենատնտեսավարների մեջ, վոր նրանք ել ստեղծեն այդ տեսակ ֆոնդ: Կոգնե կազմակերպելու սերմեր ժողովելուն, այդ սերմերը գտելուն և ցանքսի համար պատրաստելուն, կփոխե տեսակավոր հացահատիկի հետ սերմերը: Կստեղծե մենատնտեսավարներից բրիգադ ինվենտարը նորոգելու համար, նրանց տրամադրություն տակ կդնի արհեստանոցները, կսովորեցնի նրանց այնտեղ զանազան աշխատանքներին:

Ընտրելով իր տնտեսության համար հիմնական ճյուղ, արտելը իր յետևից կտանի նաև մենատնտեսավարներին, ցույց տալով նրան գյուղական տնտեսության մասնագիտացման ոգուտները:

Կոլխոզներ, ջննեցեք, թե ինչպես ավելի կանոնավոր կերպով պետք է կազմակերպել կոլխոզային արտադրությունը, կանչեցեք չքավորներին և միջակներին արտադրական խորհրդակցություններին: Գրավեցեք նրանց արտադրական և բանվորական պլանների ջննությունը: Այստեղ մենատնտեսավարները կարտահայտեն իրենց մտքերը

այն մասին, թե ինչ պահասություններ կան արտադրություն մեջ և ինչպես պետք է վերացնել դրանց: Մենատնտեսավարը կոգավի կոլեկտիվ աշխատանքի ձեր փորձից և կիտխողրի այս փորձը գյուղը: Նա գործնականորեն կծանոթանա արտելի գործնեյություն հետ և կտեսնի կոլեկտիվ աշխատանքի առավելությունները:

Հրավիրեցեք անհատականներին գարնան հանդիպական պլանին: Ներդրավեցեք նրանց կոլխոզային արտադրություն մեջ:

ԳԼՈՒԽ VI.

ԲԱՐՁՐ ՊԱՇԵՑԵՔ ՀԱՄԱՏԱՐԱԾ ԿՈԼԵԿՏԻՎԱՅՄԱՆ ԴՐՈՇԸ

Վոչ վոք չի կարող ժխտել կոլխոզների նվաճումները: Բայց կոլխոզնիկները, վորոնք աշխատում են սոցիալիստական շինարարության և կոլեկտիվացման ասպարիզում, պարզ տեսնում են նաև առանձին սխալներն ու թերությունները աշխատանքի ընթացքում:

ԳԱՐՆԱՆ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹՅՈՒՆԸ

Կոմունիստական կուսակցությունը վոչ միայն տեսնում է կոլխոզային շարժման գծավարությունները, այլ և գիտե, թե ինչպես պետք է հաղթահարել նրանց: Կոմունիստական կուսակցությունը կոչ է անում կովելու համատարած կոլեկտիվացման համար և ցույց է տալիս հաղթությունների և ճանապարհները: Նա հրավիրում է, կոլխոզնիկներին ինքնազանադատության կրակին բռնել սխալները: Նա կանչում է բազմամիլիոն մասսաներին կովելու պահասություններին դեմ: Նա ասում է, վոր միմիայն ինքնագործնեյությամբ, միմիայն միլիոնավոր կոլխոզնիկների խմբված և համերաշխ աշխատանքով մենք ձեռք կբերենք խոշոր սոցիալիստական

անտեսութեան կատարյալ հաղթութիւնը: Կոլխոզներէն ելելեքացնէն պակասութիւնները իրենց ձեռքերով՝ հենվելով բանվոր դասակարգի վրա, Կոմունիստական կուսակցութեան ղեկավարութեան տակ:

Կոլխոզների պակասութիւններէ դեմ մարտնչելու այդպիսի գլխավոր ճակատամարտ ե լինելու 1931 թվականի յերկրորդ բոլշեիկյան գարունը:

Աշխատանքի և կոլխոզային արտադրութեան կանոնավոր կազմակերպութիւն, կատարի պայքար կորուստների դեմ, համառ կռիւ բերքը բարձրացնելու համար, ոգտագործել բոլոր անտեսական հնարավորութիւնները կոլխոզի ներսում — ուր կտանեն դրանք, ինչ կտան կոլեկտիւ տնտեսութեանը: Նրանք կդնեն կոլեկտիւ գյուղատնտեսական արտադրութիւնը անհասանելի բարձրութեան վրա: Նրանք կոգնեն հաղթահարելու այն պակասութիւնները, վորոնք դեռ այժմ ել յերեւում են վորպէս անցյալ, անհատական տնտեսութեան մնացորդ:

Հաղթութիւնը մոտ ե: Կոլխոզներն ունեն այնպիսի զորեղ տնտեսական ղեկավարներ, ինչպէս սովխոզներն են: Նրանք կոլեկտիւացման վողնաշարն են: Նրանք ցույց են տալիս խոշոր սոցիալիստական գյուղական տնտեսութեան կանոնավոր կազմակերպութեան ճանապարհները: Վերջապէս, վերջերս սկսել ե լայնորեն զարգանալ սոցիալիստական փոխադարձ ոգնութիւնը կոլխոզների մեջ: Հյուսիսային Կովկասի առաջավոր կոլխոզները — „Красный Маяк“, „Красная Нива“ «Կալինինի անվան կոլխոզը», „Путь к социализму“, — ստեղծել են լավագոյն կոլխոզներէնք հատուկ բրիգադ: Բրիգադը զարտավորվել ե իր կոլեկտիւացման փորձին ծանոթացնել Մոսկվայի շրջանի կոլխոզները: 1931 թ. գարնան սկզբին ամբողջում կոլ-

խոզները կուղղեն 20 հազար տկտիլիտ-կոլխոզներ՝ կազմակերպվող կոլեկտիւներին ոգնելու:

Հաշիւ առնելով անցյալ տարվա գարնանային և աշնանային կամպանիայի փորձը, ոգտագործելով լավագոյն կոլխոզների փորձը, հենվելով սովխոզների և մեքենա-արտադրային կայանների ոգնութեան վրա, կոլխոզները կկարողանան հաղթող դուրս գալ, կկատարեն և կգերազանցեն գարնանացանի պլանը:

Բայց գարնան նախապատրաստութիւնը միայն գոյութիւն ունեցող կոլխոզների տնտեսութիւնը բարելավելու, ընդարձակելու և ամրացնելու մեջ չե:

Հնգամյակի վճռական տարին վերջնական գերակշռութիւն կտա գյուղում սոցիալիստական տարրերին՝ կապիտալիստական տարրերի հանդէպ: Ինչո՞վ ե տարբերվում 1931 թվականը նախընթաց տարիներից: 1931 թվականը հնգամյակի վճռական տարին ե: Անցյալ տարվա գարնանը կոլխոզներն ե մտել խՍՀ Միութեան բոլոր տնտեսութիւնների 24 տոկոսը: Ստեղծվել ե հիմք սոցիալիստական արշավի համար գյուղի կապիտալիստական տարրերի դեմ: Սովխոզները և կոլխոզները տվել են յերկրին հացի հիմնական մասը:

Այս տարի, հնգամյակի յերրորդ տարին, կոլխոզները և սովխոզները պետք ե բռնեն տիրապետող, առաջնորդող դիրք գյուղատնտեսութեան մեջ:

Ահա թե ինչու կոլխոզների առաջ 1931 թ. գարնանը կանգնած ե վոչ միայն իրենց տնտեսութիւնը ամրացնելու խնդիրը: Գարնանը պատրաստվելու հետ միաժամանակ կոլխոզները պարտավոր են գրավելու կոլեկտիւ տնտեսութեան մեջ նոր միլիոնավոր մենատնտեսավարների: Հին կոլխոզների ամրացումը և նորերի կազմակերպումը անխզելիորեն կապված են իրար հետ:

ԶԲԱԼՈՐՆԵՐԻ ԽՄԲԵՐԸ

Նոր կոլխոզների զարգացումը անկարելի չէ առանց կուլակի դեմ արշավելու: Դրա համար հարկավոր է ամենից առաջ դտել սեփական շարքերը: Հայտնի չէ, վոր չնայելով կոլխոզների աճմանը ամբողջ ԽՍՀ Միության մեջ, կան առանձին ռայոններ, վորտեղ գործը կանգ է առել և մինչև իսկ դեպքեր են յեղել կոլխոզներից փախչելու: Բանը նրանումն է, վոր այդ կետերում հաջողվել է ժամանակավորապես մնալ իրենց դիրքերում կուլակներին, նրանց արքայականներին և աջ ու պորտուենիստներին: Այլ ու պորտուենիստները ծածկում են կուլակներին, իսկ կուլակները, ըողարկվելով «տնփոխարինելի» մասնագետների անվան տակ, տեղ-տեղ սպրդել են կոլխոզները, զրավել են պատասխանատու պաշտոններ, վորպես դաշտավարներ, բրդ-դադիրներ: Նրանք քայքայում են կոլխոզը ներսից, վնասաբարձություն են անում, խանգարում են բերքը ժամանակին հավաքելուն, փչացնում են մեքենաները, հորդորում են քաշքշել—տանել բերքը և կոլխոզային ֆոնդերը, չկատարել պարտականությունները պետություն վերաբերմամբ:

Այդ կուլի մեջ առանձնապես կարևոր նշանակություն են ձեռք բերում չքավորների խմբերը: Նրանք կազմակերպվում են հողը միասին մշակող ընկերություններին կից: Արտելներում նրանց կազմակերպում են միայն առանձին դեպքերում, յերբ կոլխոզները լցված են խորթ տարրերով:

Չքավորը շնորհիվ իր արտադրական աղտիվության կոլխոզներում, միշտ հանդիսանում է սոցիալիստական մրցման և հարվածայնության նախաձեռնողը: Չքավորը նախաձեռնում է կոլխոզների ամրացման, պետության առաջ ունեցած պարտականությունների իրագործման և կոլխոզները կուլակային տարրերից մաքրելու գործում:

Գրավելով մենատնտեսավարներին կոլխոզները, պետք է հենվել գյուղխորհուրդներին և կոոպերացիային կից չքավորներին խմբերին: Յեթե այդ տեսակ խմբեր չկան, հարկավոր է անմիջապես ստեղծել կոմունիստական կուսակցություն տեղական կազմակերպության ղեկավարություն:

Կոլխոզները պետք է սերտ կապ պահպանեն չքավորական խմբերի հետ: Հարկավոր է չքավորական խմբի մեջ ընտրել ավելի տոկոսն կոլխոզնիկներին, վորոնք կառաջնորդեն խումբը ախտիվ պայքարի՝ կուլակության դեմ: Հարկավոր է հաշիվ տալ չքավորական խմբերին, պատմել նրանց, թե ինչպես է տարվում կոլխոզային արտադրությունը, ցույց տալ նրանց կոլեկտիվ աշխատանքի բոլոր առավելությունները: Հարկավոր է կազմակերպել կոլխոզային-չքավորական կոնֆերանսներ, խորհրդակցություններ: Կանոնավոր աշխատանքը չքավորական խմբերի հետ կդարձնի չքավորներին համատարած կոլեկտիվացման մարտիկներ:

Հենվելով չքավորական խմբերին, կոլխոզը կկարողանա զրավել կոլեկտիվ աշխատանքին չքավորների և միջակների նոր մասսաներ:

ԳՆԱՅԵՔ ՄԵՆԱՏՆՏԵՍԱՎԱՐ ՄԱՍՍԱՆԵՐԻ ՄԵՋ

Կոլեկտիվացումը ընդարձակելու համար կոլխոզները ստեղծում են «զրավողներին» խմբեր կոլխոզնիկներից: Խմբի ամեն մի անդամ պարտավորվում է զրավել մի կամ մի քանի մենատնտեսավար՝ արտելի մեջ: Գրավող խմբերը և նրանց առանձին անդամները իրար մեջ մրցման պայմանադիր են կապում, թե նրանցից ով ավելի շատ մենատնտեսավարներ կզրավի կոլխոզ:

Կոլխոզները ուղարկում են մենատնտեսավարների մոտ «կարմիր խնամախոսներ», վորոնք պատմում են և ցույց

են Կոլխոս մենատնտեսավարներին կոլեկտիվ աշխատանքի առավելութունները:

Վերջապես, կոլխոզները ոգնում են ստեղծելու նախաձեռնողների խմբեր: Այդ խումբը բաղկացած է այն չքավորներից և միջակներից, վորոնք համոզվել են կոլեկտիվ աշխատանքի առավելութունների մեջ: Նախաձեռնող խմբերը ագիտացիա յեն մղում մնացած չքավորների և միջակների մեջ՝ կոլխոզ կազմակերպելու, կոլխոզ մտնելու համար: Կոլխոզ մտածներին ոգնում են անցնելու կոլեկտիվ աշխատանքին:

ՉՍՈՌԱՆԱՔ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԻՆ՝ ԳԱՐՆԱՆ ՆԱԽԱԳԱՏՐԱՍՏՎԵԼԻՍ

Կոլեկտիվացման հաջողութունները մեծ են: Միլիոնավոր մենատնտեսավարներ, — չքավոր և միջակներ, — մտնում են կոլխոզները: Կոլխոզները կարողացել են գործնական աշխատանքով զբաղել չքավորներին և միջակներին: Յերբ կոլխոզը պայքարում է կոլեկտիվ արտադրության կանոնավոր կազմակերպության համար, նա հենց դրանով զբաղում է մենատնտեսավարին դեպի ինքը: Լավ կարգավորված կոլխոզը — լավագույն ագիտացիան է կոլեկտիվ աշխատանքի համար:

Բայց և այնպես մենատնտեսավարների մոտավորապես կեսը շարունակում է աշխատել իրենց փոքրիկ հողամասերի վրա: Ահա թե ինչու, նախապատրաստվելով զարնան աշխատանքներին, չի կարելի մոռանալ մենատնտեսավարներին: Կոլխոզները պետք է ոգնեն նրանց ստեղծելու սերմացույի ֆոնդեր, գտելու և ցանքսի համար պատրաստելու սերմերը, կազմակերպելու գյուղատնտեսական ինվենտարի նորոգութունը, բարձրացնելու բերքը, բազմապատկության անցնելու, խոտ ցանելու և հանքային պա-

րարտանյութեր գործածելու: Բայց կոլխոզնիկները խնդիրը նրանում չի կայանալու, վոր մենատնտեսավարի համար կատարեն բոլոր նախապատրաստական աշխատանքները: Խնդիրը կայանալու յե նրա մեջ, վոր սովորեցնեն մենատնտեսավարներին կոլեկտիվ աշխատանքի ամենահասարակ ձևերը: Նրանք իրենք կկատարեն զարնան նախապատրաստութունը, հարկավոր է միայն ոգնել նրանց կազմակերպելու:

Գարնանային նախապատրաստական աշխատանքների փորձով մենատնտեսավարները կհամոզվեն կոլեկտիվ աշխատանքի բարձր արտադրողականության մեջ: Կոլխոզը պարտավոր է այնուհետև ևս շարունակել իր ոգնութունը մենատնտեսավարներին: Հարկավոր է կազմակերպել նրանցից բրիգադներ՝ հողը պատրաստելու զարնանցանի համար, ցանքսը և բերքահավաքը միասին կատարելու համար:

Այսպես քայլ առ քայլ կոլխոզը կհասցնի մենատնտեսավարին կոլեկտիվ աշխատանքներ:

Սակայն վոչ միայն հաղթութուններ, այլ և դժվարութուններ են սպասում կոլխոզնիկներին: Նրանց սպասում յեն համառ կռիվներ կուլակի դեմ, անսպասելի արգելքներ, իսկ յերբեմն նաև տատանումներ ընկերների շարքերում:

Բայց կոլխոզնիկները ստեղծագործական յեռանդը, վաճ սոցիալիստական մրցությամբ և հարվածայնությամբ, ապահովում է հաղթանակը:

Համամիութենական Կոմունիստական կուսակցության (բյուլեթիկների) և նրա Լենինյան կենտրոնական կոմիտեյի ղեկավարությամբ բանվոր դասակարգի և կոլխոզնիկների սոցիալիստական հարձակումը կվոչնչացնե գյուղի սոցիալիստական շինարարությանը բոլոր դիմադրողներին:

Յուրաքանչյուր նոր կոլխոզ 1931 թվականի զարնան սկզբում — ուժեղ հարված է կապիտալիզմին:

հովիտովի ամեն մի նոր անդամ, գրավված 1931 թ. գարնանը, մենատնտեսավարներից կազմած ամեն մի բրիգադ — կարագացնեն ԽՍՀ Միության համատարած կոլեկտիվացումը և նրա հիման վրա կուլակուլթյան վորպես դասակարգի լիկվիդացիան:

Վ Ր Ի Պ Ա Կ Ն Ե Ր

Գրքի 8-րդ եջում սպրտել են հետևյալ վրիպակները.

ա. 7—8-րդ տողերը վերևից — շարված են «...կուլակուլթյան դեմ վճռական ությամբ», պետք է լինի — «կուլակուլթյան դեմ վճռական պայքարի քաղաքական ությամբ».

բ. 9-րդ տողը ներքևից — շարված են «...սովխոզները իրենց նոր տեխնիկայի», պետք է լինի — «...սովխոզները իրենց նոր տեխնիկով»:

«Ազգային գրադարան»

NL0207399

25 ԿՊՄ.

30.407

Цена 25 коп.

Л. М. 2.

Г. БАБАНОВ
Посевная кампания
и новый подъем
колхозного движения
(пер. с русск.)

На армянском языке

ЦЕНТРАЛЬНОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО НАРОДОВ СССР.
Москва, центр, Никольская, 10